

FAKULTET SPORTA I FIZIČKOG VASPITANJA

UNIVERZITET U BEOGRADU

AKADEMSKE MASTER STUDIJE

**ANALIZA POJEDINIH TAKTIČKIH SREDSTAVA U FUDBALU
NA PRIMERU FINALA LIGE ŠAMPIONA 2014. I 2016. GODINE**

(MASTER RAD)

Student: Milan Jeremić 4003/2015

Komisija:

Mentor: red. prof. dr Aleksandar Janković _____

red. prof. dr Vladimir Koprivica _____

doc. dr Bojan Leontijević _____

Datum: _____

Ocena: _____

Beograd, jun 2017.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	1
2. TEORIJSKI OKVIRI RADA.....	3
2.1. Definicije osnovnih pojmova.....	3
2.2. Dosadašnja istraživanja.....	5
3. PREDMET, CILJ I ZADACI RADA.....	6
4. METOD RADA.....	7
4.1. Uzorak ispitanika.....	7
4.2. Uzorak varijabli.....	8
4.3. Postupak i tok istraživanja.....	9
5. PAS IGRA NA UTAKMICAMA.....	10
6. REZULTATI ISTRAŽIVANJA.....	11
6. 1. Finale Lige šampiona 2014. godine.....	11
6. 2. Finale Lige šampiona 2016. godine.....	20
7. DISKUSIJA.....	29
7. 1. Finale Lige šampiona 2014. godine.....	29
7. 2. Finale Lige šampiona 2016. godine.....	35
7.3. Komparativna analiza finala Lige šampiona 2014. i 2016. godine.....	41
8. ZAKLJUČAK.....	48
9. LITERATURA.....	50

1. UVOD

Savremeni čovek u današnjem društvu je okružen sportom. O sportu se mnogo govori, čuje, komentariše, jer su prisutni mnogi učesnici u tom fenomenu: sportisti, treneri, sportski mediji, sportske firme, sportske organizacije i dr. (*Stefanović, Đ. 2006.*)

Sport se deli na mnogo grana, disciplina, igara i sistematizacija se može izvršiti na više načina i prema različitim kriterijuma. Jedna od mogućih podela sporta bi mogla biti i sledeća: školski sport, rekreativni sport, amaterski sport, vrhunski sport, profesionalni sport. (*Galić, M., 2003.*)

Fudbal u savremenom sportu se nalazi na samom vrhu sportske piramide. O fudbalu se mnogo čuje, piše, čita, razgovara i često se kaže da je najvažnija sporedna stvar na svetu. Zbog svoje lepote, nepredvidivosti, raznolikosti, dinamičnosti fudbal je osvojio svet i izdvojio se među svim ostalim sportskim igrama, disciplinama, granama.

Fudbal kakav danas poznajemo, iako relativno mlad sport, brzo je osvojio svet i zauzeo mesto koje danas poseduje. Ipak, igre su se temeljile na šutiranju lopte odigravale su se u mnogim zemljama tokom istorije. Prvi pisani spomenici, koji potvrđuju postojanje lopte, vezani su za istoriju kineskog carstva i dinastiju Hou, koja je vladala do 255. godine pre nove ere. U vreme vladavine te dinastije spominje se igra loptom pod nazivom Cu - Đu (Tsun - kih). U slobodnijem prevodu „Cu" znači gurati nogom, „Đu" znači kugla. (*Aleksić, V., Janković, A., 2006.*) Ostale pradačne igre bile su "Kemari" u Japanu i "Harpastum" u Rimu. Savremena fudbalska igra razvila se u Engleskoj, sredinom 19. veka, tačnije 1863. godine posle stvaranja prvog saveza i donošenja prvih pravila fudbalske igre, koja su se sa manjim promenama održala i do danas. Najstarije organizovano fudbalsko takmičenje je FA kup, prvi put održan 1872. godine u Engleskoj. Engleska je takodje dom najstarije lige osnovane 1888. godine. Jedan od značajnijih datuma za fudbalsku istoriju je 24. maj 1904. Tada je u Parizu osnovana međunarodna fudbalska federacija "FIFA" (Federation International de Football Association).

Današnje sedište FIFA-e je u Cirihu, a njen trenutni predsednik je švajcarac Đani Infantino. Fifa je odgovorna za organizaciju i vođenje najvećih međunarodnih takmičenja, a najvažnije od svih je Svetsko prvenstvo, koje se održava svake četvrte godine, počevši od 1930. godine u Urugvaju. U okviru FIFA-e, postoji šest kontinentalnih udruženja koja prate i nadgledaju razvoj fudbala u različitim kontinentima i regionima sveta (AFK - Azija; KAF - Afrika; KONMEBOL - Južna Amerika; KONKAKAF - Severna, srednja Amerika i Karibi; OFK - Okeanija; UEFA - Evropa).

Unija evropskih fudbalskih asocijacija - UEFA (Union of European Football Associations) je organizacija koja predstavlja administrativni i kontrolni organ evropskog fudbala. UEFA je jedna od šest konfederacija FIFA-e, i predstavlja državne fudbalske saveze

Evrope, održava evropska takmičenja klubova i državnih reprezentacija, kontroliše novčane nagrade, pravila i medijska prava tih takmičenja. UEFA je osnovana 15. juna 1954. godine u Bazelu (Švajcarska) kao posledica razgovora saveza Francuske, Italije i Belgije. Administrativni centar UEFA-e, je od 1995. godine u Nionu (Švajcarska), i trenutni predsednik je francuz Mišel Platini. UEFA je organizator velikog broja reprezentativnih i klupskih takmičenja. Najvažnije reprezentativno takmičenje muških nacionalnih selekcija je svakako Evropsko fudbalsko prvenstvo, koje je prvi put održano 1960. godine, i od tada se održava svake četvrte godine. Kada su u pitanju klupska takmičenja, najznačajnija su Liga šampiona i Liga Evrope, koje se održavaju svake godine.

Liga šampiona je pokrenuta 1955. godine kao Kup prvaka Evrope i okupljala je klubove prvake evropskih država. Broj klubova i sistem takmičenja se menjao, a Liga šampiona je danas najjače i najbogatije klupsko fudbalsko takmičenje na svetu. Do sezone 1991/92 takmičenje se nazivalo Kup evropskih šampiona (KEŠ), a od sezone 1992/93 deo se igra u grupama i menja naziv u Uefa Liga šampiona.

U ovom radu biće predstavljena analiza napadačkih sredstava taktike "dodavanje" i "udarac na gol" na utakmicama finala Lige šampiona 2014. i 2016. godine. Ekipe Real Madrida i Atletiko Madrida su se oba puta sastale tih godina. Ovi klubovi do sada u svojoj istoriji su se sastajali ukupno 214 puta. Real Madrid je bio mnogo uspešniji od svog protivnika, i ima 109 pobeda, Atletiko Madrid 54, a 51 utakmica je završena nerešenim rezultatom. Što se tiče gol razlike, i ona je na strani Real Madrida, postigli su ukupno 356 golova, naspram 272 Atletiko Madrida. Kada su u pitanju susreti u Ligi Šampiona, ova dva kluba su se sastala 7 puta, uz četiri pobede Reala, jedne Atletika, i dva nerešena susreta. Prvo finale za koje se radi analiza, odigrano je 2014. godine na stadionu "Svetlosti" u Lisabonu, gde je Real Madrid pobedio rezultatom 4-1 nakon produžetaka, a drugo 2016. godine na stadionu "San Siro" u Milanu, gde je opet slavio Real Madrid, ali ovaj put nakon izvođenja penala, i tako osvojio svoju 10, odnosno 11 titulu šampiona Evrope.

2. TEORIJSKI OKVIRI RADA

2.1. Definicije osnovnih pojmova

Savremeni sport zahteva od sportiste ispoljavanje visokog nivoa tehničko - taktičke efikasnosti i kondicione pripremljenosti. Sportska tehnika je glavni kriterijum majstorstva, odnosno pripremljenosti sportiste za efikasno izvođenje kretne aktivnosti u takmičarskim uslovima.

TEHNIKA (grč. Techne, veština, mehanička spretnost, vičnost, umešnost) je nauka o pravilima kojih se valja pridržavati u radu neke umetnosti, veštine ili nekog zanata.

Jedna od prvih definicija fudbalske tehnike glasi da fudbalska tehnika podrazumeva racionalno korišćenje kretanja, sa i bez lopte, u cilju rešavanja jednog fudbalskog zadatka. (*Gabrijelić, M., 1964*)

Tehnika fudbala obuhvata mnoštvo raznovrsnih pokreta sa i bez lopte, koji se u igri, zbog prirode i bogatstva igre, na raznovrsni način ispoljavaju. Jednostavnost i racionalnost, sloboda i lakoća, brzina i elegancija, sigurnost i efikasnost, neizostavne su karakteristike svakog uspešnog tehničkog izvođenja u fudbalu... (*Aleksić, V., Janković, A., 2006*).

Najgrublja podela tehnike fudbalske igre je na: tehniku kretanja bez lopte i tehniku kontrolisanja lopte. Tehnika kontrolisanja, odnosno vladanja loptom, u najširem smislu obuhvata: udarce po lopti, primanja, vođenja, driblovanja, oduzimanja, izvođenje "auta" i tehnika kretanja golmana.

Udarci po lopti su vodeće sredstvo u fudbalskoj igri. Dele se na: udarce po lopti nogom i udarce glavom. Udarci nogom se vrše svim delovima stopala: unutrašnjom, spoljnom stranom stopala, sredinom hrpta stopala, vrhovima prstiju "špicem", petom. (*Aleksić, V., Janković, A., 2006*).

U sistematizaciji sporta imamo razne sportske igre, discipline, grane. Fudbal spada u porodicu sportskih igara. Jedna od najvećih karakteristika sportskih igara je bogatstvo taktike, taktičkih ideja, sistema...

Pojam taktika je preuzet iz vojnih nauka i u širem smislu znači veštinu vođenja sportske borbe. U užem smislu taktika u sportu je teorija i praksa pripremanja vođenja sportske borbe, nadmetanja u svim uslovima i situacijama - skup postupaka, načina koji se primenjuju da bi se postigao određeni rezultat, uspeh. (*Stefanović, Đ. 2006*.)

Koprivica V. navodi da je osnovna funkcija taktike da se putem veštog vođenja borbe dođe do željenih rezultata, a strategija u sportu se odnosi na najopštija pitanja pripreme za uspešan nastup na takmičenju. (Koprivica, V., 2002).

Pod taktikom u fudbalu podrazumeva se unapred pripremljen, osmišljen i organizovan plan igre kojim se na najcelishodniji način koriste sve individualne, grupne i kolektivne vrednosti svoje i sve individualne, grupne i kolektivne mane protivničke ekipe. (Aleksić, V., Janković, A., 2006).

U okviru fudbala postoje dva pojma koja se često poistovećuju, a to su taktika i sistemi taktike. Taktika u svojoj osnovi predstavlja ukupan plan igre jednog tima, dok sistem u svojoj osnovi označava samo raspored igrača na terenu. U zavisnosti od taktičkog sistema jedne ekipe, zavisi i raspored igrača na terenu. Rasporedjeni igrači u sistemu obrazuju određene linije tima. U odnosu na aktivnosti u toku igre mogu biti defanzivni, manevarski i ofanzivni. U odnosu na poziciju na terenu za igru mogu se podeliti na centralne i bočne ili krilne igrače. Uzimajući u obzir oba kriterijuma, teorija fudbalske igre definisala je ukupno pet igrača koji imaju slične karakteristike po ulozi, zadacima i aktivnostima na terenu: centralni defanzivni igrači, bočni defanzivni igrači, defanzivni manevarski igrači, ofanzivni manevarski igrači, napadači.

Bez obzira na sistem, pozicije igrača u sistemu, da li su mu aktivnosti defanzivne, manevarske ili ofanzivne, svi igrači koriste sredstva taktike za postizanje ciljeva u igri. U zavisnosti da li sredstva taktike koriste u odbrambenim ili napadačkim aktivnostima u toku igre, razlikujemo sredstva odbrambene i sredstva napadačke taktike.

Sredstva taktike koja koristimo da bi rešili odbrambene zadatke taktike fudbalske igre su: pokrivanje igrača, preuzimanje igrača, oduzimanje lopte, "presecanje" lopte, pravljenje ofsajda, pravljenje živog zida.

Sredstva taktike koja koristimo da bi rešili zadatke taktike fudbalske igre u napadačkim akcijama su: vođenje lopte, otkrivanje igrača, promena mesta, driblanje, dodavanje, udarac na gol. (Aleksić, V., Janković, A., 2006).

Jedno pretežno napadačko sredstvo taktike, kojim se ostvaruje saradnja i rešavanje taktičkih zadataka dvojice ili više igrača je dodavanje. Dodavanja se dele na: dodavanje do nogu igrača i dodavanje u prazan prostor. Po svom karakteru dodavanje može biti: kratko, dugo, unakrasno i uzvratno.

Udarac na gol po svojoj vrednosti je prvo i među prvim sredstvima fudbala. Savremena taktika fudbala zahteva raznovrsno izvođenje udarca na gol: sredinom, unutrašnjom i spoljnim delom hrpta stopala, unutrašnjom i spoljnom stranom, petom i špicom, volejom i glavom.

2.2. Dosadašnja istraživanja

U stručnoj literaturi postoji određeni broj radova koji za temu imaju analizu pas igre, kako klubova tako i reprezentacija.

"Analiza pas igre fudbalske reprezentacije Srbije u kvalifikacijama za SP 2010. godine" od autora Janković A., Leontijević B., Jelušić V., Pašić M., je rad čiji je predmet istraživanja bila pas igra, u ovom slučaju reprezentacije Srbije u kvalifikacijama za svetsko prvenstvo u Južnoj Africi 2010. godine. U ovom radu analizom je obuhvaćeno taktičko ispoljavanje fudbalske reprezentacije Srbije i njenih protivnika u kvalifikacionoj grupi. Analiza je vršena na 10 utakmica koliko je reprezentacija Srbije odigrala u kvalifikacijama. Analiza je obuhvatila varijable vezane za pas igru, kao i odnose u strukturi pas igre između odbrambene, manevarske i napadačke linije tima. Rezultati ovog rada govore da je reprezentacija Srbije bila dominantnija u posedu lopte u odnosu na svoje protivnike. Prosečno su pravili 366 pasova, naspram protivnikovih 329. U odnosu na linije tima najviše loptu u svom posedu imali su igrači odbrambene linije, dok su najprecizniji u pas igri bili manevarski igrači sa 81% preciznosti. Ofanzivne namere u pasu su najviše demonstrirali defanzivni fudbaleri sa uspešnošću od 58%, dok su manevarski fudbaleri bili znatno slabiji u preciznosti dodavanja unapred, samo 29% uspešnih.

Cotuk B., i Yavuz E., su 2007. godine u časopisu Sportske nauke i medicine objavili istraživanje vezano za pas igru. Analizirana je pas igra reprezentacije Francuske na 5 mečeva na prvenstvu sveta 2006. godine u Nemačkoj. „Recurrence plot analysis of successive passing sequences in 2006 World Championship" Cotuk B., and Yavuz E., in Journal of Sport Science & Medicine 2007.

„Match analysis of 2005-06 Champions League with Amisco system" Zubilaga A., Gorospe G., su analizirali pas igru finalista Lige šampiona 2006. godine, Barselone i Arsenala. Poredili su igru ove dve ekipe na osnovu broja dodavanja.

3. PREDMET, CILJ I ZADACI RADA

Predmet ovog istraživanja je otkrivanje, praćenje, analiziranje i poređenje napadačkih sredstva taktike "dodavanje lopte" i "udarca na gol" na dve utakmice. Prva utakmica je finale Lige šampiona 2014. godine, a druga isto finale Lige šampiona, ali dve godine kasnije 2016. godine. Oba ta finala odigrali su isti timovi, dva najbolja Madridska kluba, Real i Atletico.

Cilj istraživanja je analiza takmičarske aktivnosti, utvrđivanje ispoljene razlike u vrednostima praćenih varijabli, međusobno upoređivanje individualnih i timskih vrednosti varijabli, i po linijama timova.

Da bi se potpuno i uspešno realizovali postavljeni ciljevi ovog istraživanja, neophodno je ispuniti sledeće istraživačke zadatke:

1. Praćenje i evidentiranje ispoljenih tehničkih sposobnosti svakog učesnika utakmice;
2. Utvrđivanje tačnih vrednosti i kvantifikovanje vrednosti varijabli svakog igrača
ponaosob i ekipa u celini;
3. Utvrđivanje razlika, odnosno sličnosti, u ispoljenim vrednostima individualnim i
timskim;
4. Na osnovu dobijenih rezultata utvrditi moguće uzroke koji su doveli do konačnog
ishoda na utakmici.

4. METOD RADA

Za ispunjavanje predmeta, cilja i zadatka ovog rada, analizirane su dve utakmice: finala Lige šampiona 2014. i 2016. godine, koja su odigrala ekipe Real Madrida i Atletiko Madrida.

Prva utakmica, finale Lige šampiona 2014. godine, odigrana je na stadionu "Estadio da Luiz" - stadion svetlosti u Lisabonu. Utakmica je rešena posle produžetaka, a rezultat posle regularnog dela bio je 1:1. Strelci su bili, Godin u 36. minutu za Atletiko Madrid, a Ramos u 90. minutu za Real Madrid. Golove u produžecima postizali su samo igrači Reala, Bejl u 110. minutu, Marselo u 118. minutu i Ronaldo iz penala u 120. minutu, i tako slavili pobedu rezultatom 4:1.

Druga utakmica, finale Lige šampiona 2016. godine, odigrana je na stadionu "San Siro" u Milanu. I na ovoj utakmici rezultat posle regularnog dela bio je 1:1, pa je utakmica rešena posle izvođenja penala. Strelci su bili, Ramos u 15. minutu za Real Madrid, a Karasko u 79. minutu za Atletiko Madrid. U penalima je bilo 5:3 za Real Madrid, golove su postizali Vaskez, Marselo, Bejl, Ramos i Ronaldo za Real, a Grizman, Gabi, Saul Niguez za Atletiko. Promašeni penal za Atletiko Madrid izveo je desni bek Huan Fran.

Za analizu i prikupljanje potrebnih podataka korišćeni su video snimci skinuti sa interneta u DVX formatu. Prilikom pregleda snimaka obe utakmice korišćena je opšta istraživačka tehnika - tehnika posmatranja. Za prikupljanje podataka dobijenih observacijom sačinjen je protokol posmatranja, tj posmatrački list u kojem su bile evidentirane, sistemom notacije, sve posmatrane varijable. Testiranjem pouzdanosti ovakvog sistema praćenja i analize takmičarske aktivnosti u fudbalu, došlo se do zaključka da greške ovakvom vrstom istraživanja mogu biti do 3%, na osnovu čega se može reći da su podaci dobijeni ovakvim posmatranjem validni i mogu se koristiti u izvlačenju odredjenih zaključaka.

4.1. Uzorak ispitanika

Uzorak ispitanika predstavlja ispoljavanje svih igrača na terenu obe utakmice, izuzimajući golmane.

Na utakmici finala Lige šampiona 2014. godine, treneri su iskoristili svih šest izmena igrača, i to na kraju dovodi do 26 ispitanika. Od ukupnog broja ispitanika 10 su bili odbrambeni, po pet u oba tima. Manevarskih je bilo 9, pet iz Atletiko Madrida, četiri iz Real Madrida, a napadača je bilo 7, četiri iz Real Madrida, i tri iz Atletiko Madrida.

Na utakmici finala Lige šampiona 2016. godine, treneri su iskoristili šest izmena igrača, što na kraju takođe dovodi do 26 ispitanika. Od ukupnog broja ispitanika 10 su bili odbrambeni, po pet u oba tima. Manevarskih je bilo 11, pet iz Real Madrida, šest iz Atletiko Madrida, a napadača je bilo 5, tri iz Real Madrida, i dva iz Atletiko Madrida.

4.2. Uzorak varijabli

Za ispunjavanje predmeta, cilja i zadatka ovog rada odabrano je 13 varijabli, koje su podeljene u 3 sistemske celine.

Prvi sistem varijabli se odnosio na odbrambene igrače. U prvom sistemu varijabli su analizirane četiri varijable:

1. Dužina pasa: kratki (do 10 metara), srednji (od 10 do 30 metara), i dugi (više od 30 metara)
2. Pas glavom
3. Pas "iz prve"
4. Centar šut

Drugi sistem varijabli se odnosio na manevarske igrače. U drugom sistemu varijabli analizirano je sedam varijabli:

1. Pas unapred
2. Pas unazad
3. Dužina pasa: kratki (do 10 metara), srednji (od 10 do 30 metara), i dugi (više od 30 metara)
4. Pas desnom nogom
5. Pas levom nogom
6. Pas glavom
7. Broj kontakata sa loptom po posedu

Treći sistem varijabli se odnosio na napadače. U trećem sistemu varijable analizirane su dve varijable:

1. Udarac na gol (desna, leva, glavom)
2. Dodavanje

4.3. Postupak i tok istraživanja

Istraživačke aktivnosti u ovom radu su usmerene na praćenje "pas igre" i "udarca na gol". Varijable koje su praćenje i analizirane prikupljene su sistematskim praćenjem video zapisa utakmice na lap-top računaru i notirane u prethodno oformljen posmatrački list. Dobijeni podaci obrađeni su postupcima deskriptivne statističke analize. Od statističkih deskriptivnih prostora u analizi korišćene su: ukupna vrednost - zbir, prosečna vrednost, standardna devijacija, procentualna vrednost. Dobijeni podaci obrađeni su u Windows operativnom sistemu, u programu Microsoft Excel 2007. Svi dobijeni rezultati su prikazani tabelarno i grafički.

5. PAS IGRA NA UTAKMICAMA

Kvalitetna "pas igra" u savremenom vrhunskom fudbalu jedan je od osnovnih preduslova u težnji za konkurentnim učestvovanjem na najkvalitetnijim takmičenjima. Presing igra u "plitkoj" formaciji karakteristika je savremenog vrhunskog fudbala, gde preciznost u distribuciji lopte i konačno u situaciji udraca na gol protivnika ima presudnu važnost u pripremi taktičkog plana jedne ekipe. (*Janković A., Leontijević B. 2006*)

U poslednjih nekoliko godina najbolje rezultate beležile su ekipe koje u svom planu i stilu igre karakteriše veliki "posed lopte". Pozitivan "posed lopte" omogućuje tim ekipama veću kontrolu dešavanja na terenu, kontrolu utakmice, nadmetanja svog načina i stila igre u odnosu na protivnika i smanjuje broj pokušaja protivničke ekipe da im ugroze gol. Da bi se ostvarila prednost u "posedu lopte" neophodno je brzo oduzeti loptu protivniku kada je pod njihovom kontrolom. Takav zahtev se najčešće ispunjava primenom organizovane (usmerene) presing igre u fazi odbrane. Po povratku lopte u svoj posed, glavna karakteristika dalje organizacije napada je kvalitetna "pas igra".

"Pas igra" u svojoj biti predstavlja saradnju izmedju igrača putem dodavanja lopte. Kvalitetna "pas igra", da bi bila uspešna i efikasna, pored tehničkog elementa dodavanja, mora u sebi sadržati i neka sredstva taktike kako bi bila uspešna i pomogla postizanju željenog cilja i rezultata.

Tehnički elementi koji su zastupljeni prilikom realizacije "pas igre" su: (*Fudbalski kod - časopis 2012.*)

- Tehnika kretanja igrača bez lopte
- Udarci po lopti
- Primanje lopte

Napadčka sredstva taktike koja dominiraju prilikom realizacije "pas igre" su:

- Otkrivanje igrača
- Promena mesta
- Dodavanje lopte
- Vodjenje lopte na kratkim distancama

6. REZULTATI ISTRAŽIVANJA

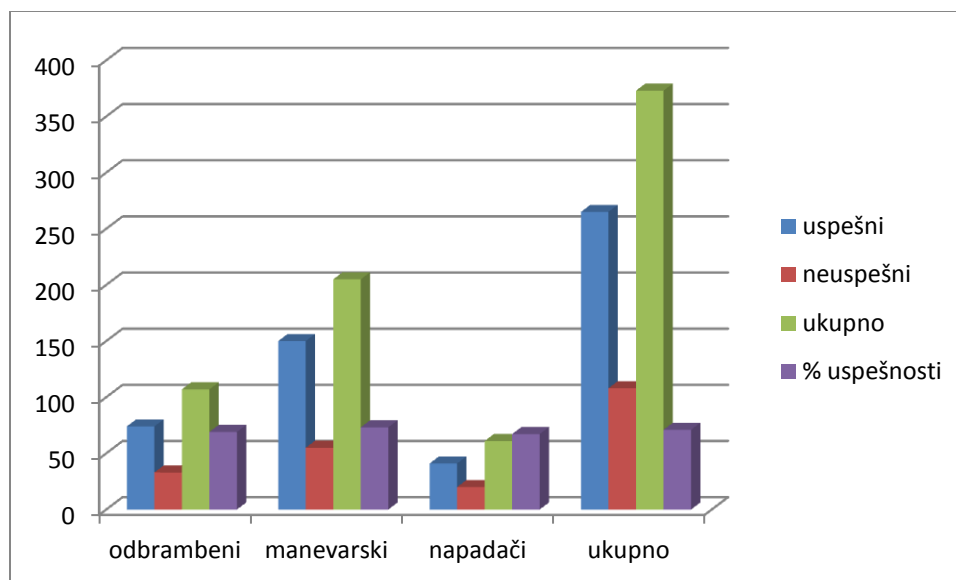
6. 1. Finale Lige šampiona 2014. godine

Ekipa Atletico Madrida je na utakmici finala Lige šampiona 2014. god. protiv Real Madrida ostvarila ukupno 373 pokušaja dodavanja. Od ukupnog broja 265 je bilo uspešnih, dok 108 dodavanja igrača Atletico Madrida nije stiglo do njihovih saigrača. Procenat uspešnih dodavanja u toku cele utakmice na nivou cele ekipe bio je 71%.

	Uspešni	Neuspešni	Ukupno	%
Odbrambeni	74	33	107	69,1
Manevarski	150	55	205	73,2
Napadači	41	20	61	67,2
Ukupno	265	108	373	71

Tabela 1. Broj dodavanja po linijama tima (Atletiko Madrid 2014. god.)

U tabeli 1. prikazan je broj dodavanja ekipe Atletico Madrida na nivou cele ekipe, kao i broj uspešnih, neuspešnih pasova igrača po linijama tima. Kao što se može videti ubedljivo najviše pokušaja dodavanja, a samim tim i uspešnih dodavanja imali su igrači iz manevarske linije. Pokušali su da dodaju loptu 205 puta ka svojim saigračima i u tome bili uspešni 150 puta. U odnosu na njih igrači odbrambene linije Atletico Madrida imali su 107 pokušaja dodavanja, znatno manje od manevarske linije, a od tih 107 dodavanja, 74 je bilo uspešno. Procenat uspešnosti dodavanja kod manevarskih igrača iznosio je 73,2%, a kod odbrambenih 69,1%. Napadači su zbog svoje uloge i položaja na terenu imali daleko najmanje dodavanja 61, od toga 41 uspešno, odnosno 67,2% uspešnosti.

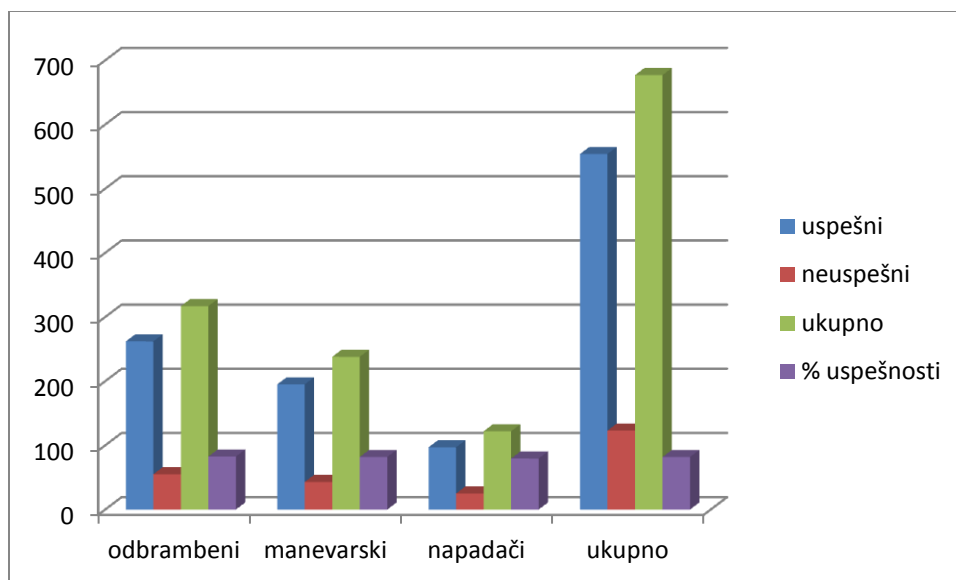
Grafik 1. Grafički prikaz broja dodavanja po linijama tima (Atletiko Madrid 2014. god.)

Ekipa Real Madrida je na utakmici finala Lige šampiona 2014.god. protiv Atletiko Madrida ostvarila ukupno 677 dodavanja. Od tog broja 554 je bilo tačno, dok je 123 pasova bilo pogrešno. Procenat uspešnosti "pas igre" Real Madrida na ovoj utakmici iznosio je 81,8%.

	Uspešni	Neuspešni	Ukupno	%
Odbrambeni	262	55	317	82,6
Manevarski	195	43	238	81,9
Napadači	97	25	122	79,5
Ukupno	554	123	677	81,8

Tabela 2. Broj dodavanja po linijama tima (Real Madrid 2014. god.)

U tabeli 2. prikazan je broj dodavanja ekipe Real Madrida na nivou cele ekipe, kao i broj uspešnih, neuspešnih pasova igrača po linijama tima. Najviše tačnih dodavanja ubedljivo su ostvarili odbrambeni igrači Real Madrida, 262 od ukupno 317 pokušaja, što iznosi 82,6% uspešnosti. U odnosu na njih igrači manevarske linije Real Madrida imali su 238 pokušaja dodavanja, oko 25% manje od odbrambene linije. Od tih 238 pokušaja dodavanja, 195 puta su bili uspešni, a 43 puta neuspešni, uz 81,9% uspešnosti. Napadači su na ovoj utakmici imali 97 tačnih dodavanja, od ukupno 122 pokušaja.

Grafik 2. Grafički prikaz broja dodavanja po linijama tima (Real Madrid 2014. god.)

Prvi sistem varijabli - odbrambeni igrači Atletiko Madrida

Prvi sistem varijabli se odnosio na odbrambene igrače i obuhvatao je četiri varijable: dužinu pasa (kratki, srednji, dugi), pas glavom, pas "iz prve", centar šut.

Odbrambenu liniju Atletiko Madrida činila su četiri igrača, dva centralna defanzivna igrača Godin(2) i Miranda(23), i dva bočna defanzivna igrača, sa leve strane Felipe Luis(3), a sa desne Huan Fran(20). Poziciju Felipea Luisa(3) zbog povrede pri samom kraju utakmice zauzeo je Aldervild(12), tako da je odbrambena linija ostala u istoj formaciji. Odbrambeni igrači Atletiko Madrida imali su ukupno 36 tačnih kratkih dodavanja, pasova do 10m. i samo 4 pogrešna. Srednji pasovi dužine od 10-30m. su bili tačni 32 puta, uz 5 netačna. Najviše kratkih i srednjih pasova od defanzivaca Atletika imao je Felipe Luis(3), 16 kratkih i 13 srednjih tačnih dodavanja, bez greške. Veoma nesuspešni odbrambeni igrači Atletiko Madrida su bili u dugim, prenosnim dodavanjima čija je dužina više od 30m. Imali su samo 6 uspešna dodavanja, i čak 24 neuspešna. To znači da je svaki četvrti pas odbrambenog igrača došao do saigrača koji je udaljeniji od 30 m. Što se tiče pasova glavom, niko se nije isticao od defanzivaca Atletika. Imali su ukupno 8 uspešnih, i 6 neuspešnih dodavanja glavom. Moderan fudbal svojim stilom nameće da defanzivni igrač opasnost ispred svog gola ne rešava pukim ispucavanjem, udaljavanjem lopte, već da taj prekid akcije protivnika bude ujedno i početak , vrlo često brzog kontra napada svoje ekipe tako što će pasom "iz prve" proigrati nekog svog saigrača i na taj način započeti napad. Odbrambeni igrači Atletiko Madrida su imali 9 pokušaja dodavanja "iz prve", od kojih su 5 puta bili uspešni, a 4 puta neuspešni. Poslednja četvrta varijabla u ovom sistemu, odnosila se na centar šuteve i bila je poražavajuće loša, tačnije na celoj utakmici ni jedan centar šut nije bio uspešan, odnosno svih 5 pokušaja se završilo neuspešno.

ODBRAMBENI	Dužina pasa						Pas glavom		Pas iz prve		Centar šut	
	Do 10 m		Od 10 do 30m		Više od 30m							
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
Godin (2)	6	1	4	1	2	6	3	2	1	2	0	0
Miranda (23)	7	0	6	1	1	8	2	1	2	0	0	0
Felipe Luis (3)	16	0	13	0	1	2	1	0	1	0	0	1
Huan Fran (20)	7	2	7	2	1	1	1	2	1	0	0	4
Aldervild (12)	0	1	2	1	1	7	1	1	0	2	0	0
Ukupno	36	4	32	5	6	24	8	6	5	4	0	5
Prosek	7,2	0,8	6,4	1	1,2	4,8	1,6	1,2	1	0,8	0	1
St. devijacija	5,72	0,84	4,16	0,71	0,45	3,11	0,89	0,84	0,71	1,10	0	1,73
Pasovi(+)	74											
Pasovi(-)	33											
Ukupno	107											
Procenat uspešnih(%)	69,1											

□

Tabela 3. Prvi sistem varijabli - odbrambena linija (Atletiko Madrid 2014. god.)

Prvi sistem varijabli - odbrambeni igrači Real Madrida

Odbrambenu liniju Real Madrida, činilo je 5 igrača, na utakmici protiv Atletiko Madrida. U startnoj postavi su bila dva centralna odbrambena igrača Ramos(4) i Varane(2). Pored njih su bila dva bočna defanzivna igrača Karvahal(15) i Koentrao(5). Zbog ne najboljeg izdanja tokom utakmice, u 59. minutu umesto Koentraa(5), u igru je ušao Marselo(12). Pomenuti odbrambeni igrači koji su igrali na ovoj utakmici imali su neverovatnih 317 pokušaja dodavanja, od kojih je 262 bilo tačno, 55 netačno, uz procenat uspešnosti 82,6%. Prva varijabla u ovom sistemu se odnosila se na dužinu pasa: kratki do 10m., srednji od 10 do 30m., i dugi više od 30m. Odbrambeni igrači Real Madrida imali su 107 uspešnih kratkih dodavanja, uz 11 pogrešna. Kod dodavanja srednjih dužina, odbrambeni defanzivci Reala su takodje bili veoma uspešni, ostvarili su 125 tačnih, i 30 netačnih pasova. Kada su u pitanju duga dodavanja, imali su 30 uspešnih, a 14 netačnih dodavanja, što iznosi 68% uspešnosti. Najviše tačnih kratkih 34, srednjih 46, i dugih 11 dodavanja imao je Ramos(4). Što se tiče pasova glavom i pasova "iz prve" opet je najiskusniji odbrambeni igrač Real Madrida Ramos(4) imao najviše, 17 pasova glavom odnosno 15 pasova "iz prve". Ukupno odbrambena linija je imala 36 tačnih i 13 netačna dodavanja glavom, tj. 35

uspešnih i 9 neuspešnih pasova "iz prve". Četvrta varijabla se odnosila na centar šuteve i imali su 13 pokušaja, od kojih su bili 3 puta bili uspešni, a 10 puta neuspešni.

ODBRAMBENI	Dužina pasa						Pas glavom		Pas iz prve		Centar šut	
	Do 10 m		Od 10 do 30m		Više od 30m							
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
Varane (2)	15	2	26	6	8	3	10	5	8	3	0	1
Ramos (4)	34	2	46	11	11	4	17	3	15	5	1	2
Karvahal (15)	17	5	31	3	6	2	4	2	4	0	1	5
Koentrao (5)	15	1	8	5	1	2	2	2	4	1	0	0
Marcelo (12)	26	1	14	5	4	3	3	1	4	0	1	2
Ukupno	107	11	125	30	30	14	36	13	35	9	3	10
Prosek	21,4	2,2	25	6	6	2,8	7,2	2,6	7	1,8	0,6	2
St. devijacija	8,,38	1,64	14,90	3	3,81	0,84	6,30	1,52	4,80	2,17	0,55	1,87
Pasovi (+)	262											
Pasovi (-)	55											
Ukupno	317											
Procenat uspešnih(%)	82,6											

□

Tabela 4. Prvi sistem varijabli - manevarska linija (Real Madrid 2014. god.)

Drugi sistem varijabli - manevarski igrači Atletiko Madrida

Drugi sistem varijabli se odnosio na manevarske igrače i obuhvatao je sedam varijabli: pas unapred, pas unazad, dužinu pasa, pas desnom nogom, pas levom nogom, pas glavom, broj kontakata sa loptom.

Manevarsku liniju Atletiko Madrida na utakmici finala Lige šampiona činilo je četiri igrača. Dvojica su bili centralni vezni (defanzivni) igrači Tiago(5) i Gabi(14), i dvojica maneverskih koji su imali zadatak da organizuju igru po bočnim pozicijama Koke(6) i Raul Garsija(8). U 66. minutu utakmice zamenjen je Raul Garsija(8), a umesto njega je ušao Sosa(24), koji je zauzeo njegovu poziciju, i samim tim nije promenjen raspored na igrača u manevarskoj liniji. Prva varijabla ovog sistema odnosila se na pasove ostvarene ka protivničkom голу. Igrači manevarske linije Atletiko Madrida imali su 103 tačnih dodavanja unapred, dok 53 puta nisu bili uspešni. Najviše tačnih pasova unapred imao je kapiten Gabi(14) 39. Pasovi unazad su bili veoma uspešni, imali su 47 tačnih, i samo 2 netačna dodavanja. Tu su najuspešnij bili Koke i Gabi sa po 16 dodavanja. Kada je u pitanju dužina pasa, manevarski red Atletiko Madrida imao je ubedljivo

najviše uspešnih pasova kratke dužine do 10 m., ukupno 97, srednjih je bilo 42, a dugih svega 11. Najviše kratkih 33, srednjih 15, dugih 7 dodavanja ostvario je Gabi(14). Karakteristika manevarskih igrača Atletiko Madrida je da igraju desnom nogom, i to govori podatak da su imali 128 pasa desnom nogom i samo 15 levom nogom. Pasovi glavom su bili veoma loši kod manevarskih igrača Atletiko Madrida, svega 50%, 7 tačnih i 14 netačnih. Poslednja varijabla u ovom sistemu govori o broju kontakata koje igrač ostvari sa loptom dok je u njegovom posedu, od trenutka prihvatanja do trenutka predaje lopte. Moderan fudbal nameće što kraće zadržavanje lopte u posedu jednog igrača, naročito se to očekuje od manevarskog. Što igrači imaju manje kontakata sa loptom, to je igra ekipe brža i verovatno efikasnija. Manevarski igrači Atletiko Madrida su prosečno imali 2,13 kontakata po posedu, a najmanje je imao Raul Garsija(8) 1,75.

MANEVARSKI	Dužina pasa																Broj kontakata
	pas unapred		pas unazad		do 10m		od 10 do 30m		više od 30m		pas desnom		pas levom		pas glavom		
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
Koke (6)	25	11	16	2	30	6	9	5	2	2	32	11	6	0	3	2	1,88
Gabi (14)	39	11	16	0	33	1	15	7	7	3	49	8	3	2	3	1	2,54
Tiago (5)	27	12	7	0	19	2	13	5	2	5	31	7	2	2	1	3	2,11
Raul Garcia(8)	4	9	5	0	8	2	1	6	0	1	7	4	2	2	0	3	1,75
Sosa (24)	8	10	3	0	7	5	4	4	0	1	9	3	2	2	0	5	2,37
Ukupno	103	53	47	2	97	16	42	27	11	12	128	33	15	8	7	14	10,65
Prosek	20,6	10,6	9,4	0,4	19,4	3,2	8,4	5,4	2,2	2,4	25,6	6,6	3	1,6	1,4	2,8	2,13
St. Devijacija	14,43	1,14	6,19	0,89	12,05	2,17	5,90	1,14	2,86	1,67	17,60	3,21	1,73	0,89	1,52	1,48	0,33
Pasovi (+)	150																
Pasovi (-)	55																
Ukupno	205																
Procenat uspešnih (%)	73,2																

Tabela 5. Drugi sistem varijabli - manevarska linija (Atletiko Madrid 2014. god.)

Drugi sistem varijabli - manevarski igrači Real Madrida

Manevarsku liniju Real Madrida na finalnoj utakmici Lige šampiona činila su tri igrača. To su bili Kedira(6) kao defanzivni manevarski igrač, i dvojica ofanzivniji manevarski i glavni organizatori igre Modrić(19) i Di Maria(22). Zbog negativnog rezultata umesto Kedire(6), u 59. minutu igre ubačen je još jedan ofanzivniji manevarski igrač Isko(23). Prva varijabla ovog

sistema, pas unapred, zabeleženo je 128 tačnih i 43 netačna dodavanja. Najviše dodavanja i najbolju uspešnost imao je Modrić(19). Zabeležio je 55 tačnih i 10 netačnih pasova, uz 82% uspešnosti. Veliku uspešnost imali su i kod dodavanja unazad, čak 67 tačnih, bez ijednog pogrešnog. Najviše je imao Di Maria(22) 25 tačnih dodavanja. Što se tiče dužine dodavanja, najviše pokušaja su imali kod srednjih dodavanja, tačno 100, od kojih 83 upešnih, i dva pasa manje kratkih dužina 98, od kojih je 90 bilo uspešno. Kod pasova dužih od 30 metara, manevarski igrači su imali 22 tačna i 18 netačna dodavanja. Najviše kratkih 31, srednjih 37, i dugih 9 ostvario je Modrić(19). Pošto tri manevarska igrača više igraju desnom nogom, a samo jedan levom, to nam pokazuje da su igrači Real Madrida imali 124 tačnih dodavanja desnom, i 63 dodavanja levom nogom. Varijabla koja se odnosi na pas glavom zabeležila je 8 tačnih i 6 netačnih dodavanja. Kao što smo rekli, poslednja varijabla govori o broju kontakata po posedu lopte, a moderan fudbal nameće što manje kontakata i što kraće zadržavanje lopte kod jednog igrača. U proseku manevarski igrači Real Madrida su imali 2,40 kontakata po posedu, a najmanje od svih 1,97 imao je Kedira(6).

MANEVARSKI	Dužina pasa																Broj kontakata
	pas unapred		pas unazad		do 10m		od 10 do 30m		više od 30m		pas desnom		pas levom		pas glavom		
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
Di Maria (22)	30	18	25	0	29	2	19	4	7	12	0	2	55	15	0	1	2,50
Modrić (19)	55	10	22	0	31	4	37	4	9	2	67	6	4	1	6	3	2,56
Kedira (6)	14	9	7	0	10	0	9	6	2	3	18	8	1	0	2	1	1,97
Isco (23)	29	6	13	0	20	2	18	3	4	1	39	4	3	1	0	1	2,59
Ukupno	128	43	67	0	90	8	83	17	22	18	124	20	63	17	8	6	9,62
Prosek	32	10,75	16,75	0	22,5	2	20,75	4,25	5,5	4,5	31	5	15,75	4,25	2	1,5	2,40
St. Devijacija	16,99	5,12	8,26	0	9,61	1,63	11,73	1,26	3,11	5,07	28,81	2,58	26,20	7,18	2,83	1	0,29
Pasovi (+)	195																
Pasovi (-)	43																
Ukupno	238																
Procenat uspešnih (%)	81,9																

Tabela 6. Drugi sistem varijabli - manevarska linija (Real Madrid 2014. god.)

Treći sistem varijabli - napadači Atletiko Madrida

Treći sistem varijabli se odnosio na napadače i obuhvatio je dve varijable: udarac na gol (desnom, levom, glavom) i dodavanje.

NAPADAČI	Udarac na gol			Dodavanje	
	desnom	levom	glavom	+	-
Vila (9)	0	0	0	12	8
Diego Kosta (19)	0	0	0	2	1
Adrian (7)	1	0	1	27	11
Ukupno	1	0	1	41	20
Prosek	0,33	0	0,33	13,67	6,67
St. Devijacija	0,58	0	0,58	12,58	5,13
Pasovi (+)	41				
Pasovi (-)	20				
Ukupno	61				
Procenat uspešnih (%)	67,2				

Tabela 7. *Treći sistem varijabli - napadači (Atletiko Madrid 2014. god)*

U startnoj postavi Atletiko Madrida na ovoj utakmici našla su se dva napadača, Dijego Kosta(19) i Vila(9). Već u 9. minutu, u igru je ušao Adrian(7), umesto povredjenog Dijega Koste (19). Prva varijabla ovog sistema odnosila se na način na koji su napadači upućivali udarce na gol. Igrači Atletiko Madrida na ovoj utakmici imali su ukupno 10 udaraca na gol protivnika, a od tih 10, napadači su imali samo 2. Tih dva udaraca na gol uputio je Adrian(7), jedan desnom nogom, jedan glavom, i oba su završila van okvira gola. Druga varijabla se odnosila na broj dodavanja napadača ka svojim saigračima. Imali su 61 pokušaj dodavanja, od kojih je 41 bilo tačnih, a 20 netačnih, odnosno slabašnih 67,2% uspešnosti. Najviše uspešnih dodavanja 27, ubedljivo je imao Adrian(7).

Treći sistem varijabli - napadači Real Madrida

NAPADAČI	Udarac na gol			Dodavanje	
	desnom	levom	glavom	+	-
Ronaldo (7)	7	0	2	49	10
Benzema (9)	0	0	0	20	5
Bale (11)	0	3	1	22	8
Morata (21)	0	0	0	6	2
Ukupno	7	3	3	97	25
Prosek	1,75	0,75	0,75	24,25	6,25
St. Devijacija	3,50	1,50	0,96	17,97	3,50
Pasovi (+)	97				
Pasovi (-)	25				
Ukupno	122				
Procenat uspešnih (%)	79,5				

Tabela 8. *Treći sistem varijabli - napadači (Real Madrid 2014. god)*

U startnoj postavi Real Madrida na ovoj utakmici našla su se tri napadača. Ali, samo Benzema(9) je imao zadatke klasičnog napadača, dok su dvojica ostala Ronaldo(7) i Bejl(11), iako napadači, bili iza najisturenijeg sa dosta zadataka na krilnim pozicijama. Pri samom kraju regularnog dela utakmice umesto Benzeme(9), u igru je ušao Morata(21). Prva varijabla ovog sistema odnosila se na način na koji su napadači upućivali udarce na gol. Na ovoj utakmici napadači Real Madrida imali su 13 udarca na gol protivnika, od ukupno 21, koliko je ostvario celi tim. Najistaknutiji je bio Ronaldo(7), koji je imao 7 udarca desnom, i 2 udarca glavom. Bejl(11) je imao 4 udarca na gol Atletika, dok Benzema(9) i Morata(21) nisu bili ni jednom u prilici da ugroze gol protivnika. Druga varijabla se odnosila na broj dodavanja napadača ka svojim saigračima. Pomenuta četvorka, ukupno je ostvarila 97 tačnih dodavanja, dok su 25 puta bili neuspešni u dodavanju. Najviše pokušaja dodavanja imao je Ronaldo(7) 59, od kojih je 49 puta bio uspešan, a 10 puta neuspešan. I odbrambena i manevarska linija je imala bolji procenat uspešnosti dodavanja. Procenat uspešnosti dodavanja napadačke linije iznosio je 79,5%.

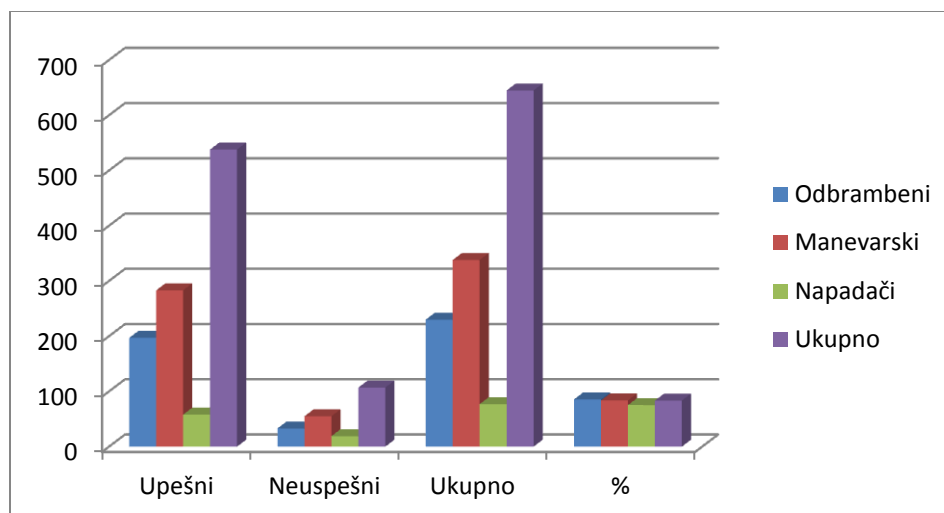
6. 2. Finale Lige šampiona 2016. godine

Ekipa Atletiko Madrida je na utakmici finala Lige šampiona 2016. god. protiv Real Madrida ostvarila ukupno 645 pokušaja dodavanja. Od ukupnog broja 538 je bilo uspešnih, dok 107 dodavanja igrača Atletiko Madrida nije došlo do njihovih saigrača. Procenat uspešnih dodavanja u toku cele utakmice na nivou cele ekipe bio je 83,4 %.

	Uspešni	Neuspešni	Ukupno	%
Odbrambeni	197	33	230	85,6
Manevarski	283	55	338	83,7
Napadači	58	19	77	75,3
Ukupno	538	107	645	83,4

Tabela 9. Broj dodavanja po linijama tima (Atletiko Madrid 2016. god.)

U tabeli 9. prikazan je broj dodavanja Atletiko Madrida na nivou cele ekipe, kao i broj uspešnih i neuspešnih pasova igrača po linijama tima. Kao što se može videti najviše pokušaja dodavanja, a samim tim i uspešnih dodavanja imali su igrači iz manevarske linije. Pokušali su da dodaju loptu 338 puta i u tome bili uspešni 283 puta. U odnosu na njih igrači iz odbrambene linije imali su 230 pokušaja dodavanja, znatno manje od manevarske linije, a od tih 230 dodavanja, 197 je bilo uspešno. Kada se pogleda procenat uspešnosti dodavanja, odbrambena linija je imala 85,6 %, a manevarska linija 83,7 %. Napadači Atletiko Madrida su imali daleko najmanje pokušaja dodavanja, svega 77, od toga 58 uspešnih, odnosno 75,3 % uspešnosti.

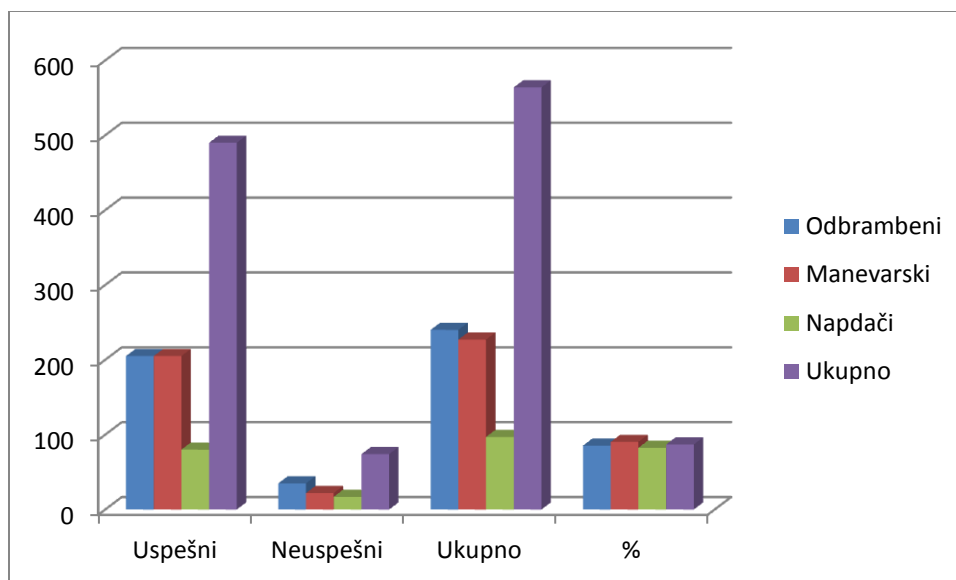
Grafik 3. Grafički prikaz broja dodavanja po linijama tima (Atletiko Madrid 2016. god.)

Ekipa Real Madrida je na utakmici finala Lige šampiona 2016. god. protiv ekipe Atletiko Madrida ostvarila ukupno 564 dodavanja. Od tog broja 490 je bilo tačno, dok je 74 dodavanja bilo pogrešno. Procenat uspešnosti "pas igre" Real Madrida na ovoj utakmici iznosio je 86,9 %.

	Uspešni	Neuspešni	Ukupno	%
Odbrambeni	205	35	240	85,4
Manevarski	205	22	227	90,3
Napadači	80	17	97	82,5
Ukupno	490	74	564	86,9

Tabela 10. Broj dodavanja po linijama tima (Real Madrid 2016. god.)

U tabeli 10. prikazan je broj dodavanja ekipe Real Madrida na nivou cele ekipe, kao i broj uspešnih i neuspešnih pasova igrača po linijama tima. Najviše pokušaja dodavanja imali su odbrambeni igrači Real Madrida 240, dok su manevarski imali samo 13 manje, odnosno 227. Podjednak broj uspešnih dodavanja, po 205 imala je odbrambena i manevarska linija. Manevarski igrači imali su najveći procenat uspešnosti dodavanja, čak 90,3 %. Napadači su od 97 pokušaja, ostvarili 80 tačnih dodavanja, uz 82,5% uspešnosti.

Grafik 4. Grafički prikaz broja dodavanja po linijama tima (Real Madrid 2016. god.)

Prvi sistem varijabli - odbrambeni igrači Atletiko Madrida

Kao što smo rekli, prvi sistem varijabli obuhvatio je: dužinu pasa (kratki, srednji, dugi), pas glavom, pas "iz prve", centar šut.

Odbrambenu liniju ekipe Atletiko Madrida činila su četiri igrača, dva centralna defanzivna Savić(15) i Godin(2), i dva bočna defanzivna igrača Juan Fran(20) i Felipe Luis(3). Kao i pre dve godine, Felipe Luis(3) je zbog povrede u drugom produžetku napustio igru, a njegovo mesto zauzeo je Lucas(19). Ovih pet igrača koji su činili odbrambenu liniju Atletiko Madrida, imalo je ukupno 77 tačnih kratkih dodavanja do 10 m., i samo 2 pogrešna. Najviše je ostvario Felipe Luis(3) 26. Srednji pasovi dužine od 10 do 30 m. su bili tačni 109 puta, uz 8 netačnih. Najviše tačnih srednjih pasova, zabeležio je opet Felipe Luis(3), ukupno 34. Kod pasova dužih od 30 m., najviše tačnih je imao Godin(2) 5, dok je Savić(15) imao čak 9 netačnih dodavanja. Što se tiče pasova glavom, odbrambeni igrači Atletiko Madrida su bili veoma uspešni u ovom segmentu igre. Imali su 19 tačnih i 7 netačnih dodavanja glavom Kada su u pitanju pasovi "iz prve" defanzivci Atletiko Madrida imali su 18 tačnih i 5 netačnih dodavanja. Poslednja četvrta varijabla u ovom sistemu, odnosila se na centar šuteve. Imali su 12 pokušaja centar šuta na celoj utakmici, od kojih su 3 bila uspešna, odnosno 9 neuspešna.

ODBRAMBENI	Dužina pasa						Pas glavom		Pas iz prve		Centar šut	
	Do 10 m		Od 10 do 30m		Više od 30m							
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
Juan Fran (20)	17	2	16	2	0	2	1	0	0	2	2	0
Savic (15)	16	0	26	1	4	9	9	1	4	2	0	0
Godin (2)	16	0	31	3	5	8	8	5	6	1	0	0
Felipe Luis (3)	26	0	34	1	2	4	1	0	7	0	1	9
Lucas (19)	2	0	2	1	0	0	0	1	1	0	0	0
Ukupno	77	2	109	8	11	23	19	7	18	5	3	9
Prosek	15,4	0,4	21,8	1,6	2,2	4,6	3,8	1,4	3,6	1	0,6	1,8
St. devijacija	8,59	0,89	13,01	0,89	2,28	3,85	4,32	2,07	3,05	1,00	0,89	4,02
Pasovi(+)	197											
Pasovi(-)	33											
Ukupno	230											
Procenat uspešnih(%)	85,6											

Tabela 11. Prvi sistem varijabli - odbrambena linija (Atletiko Madrid 2016. god.)

Prvi sistem varijabli - odbrambeni igrači Real Madrida

Odbrambenu liniju ekipe Real Madrida na finalnoj utakmici protiv Atletiko Madrida u startnoj postavi činilo je četiri igrača. To su bili dva centralna defanzivna igrača Pepe(3) i Ramos(4), a pored njih i dva bočna defanzivna igrača Karvahal(15) i Marcelo(12). Početkom drugog poluvremena Danilo(23) je popunio mesto Karvahala(15), koji je izašao zbog povrede. Odbrambeni igrači Real Madrida imali su 240 pokušaja dodavanja, od kojih je 205 bilo tačno, 35 netačnih, uz procenat uspešnosti od 85,4%. Pomenuti igrači imali su 66 uspešnih kratkih dodavanja, i samo 3 pogrešna. Najviše tačnih kratkih dodavanja imalo je levi bočni defanzivac Marcelo(12), ukupno 17. Kod srednjih dodavanja, najviše uspešnih ostvario je Pepe(3) 30, od ukupno 123 koliko je imala celokupna odbrana Real Madrida. Što se tiče dodavanja preko 30 m., imali su 28 pokušaja, od kojih su 16 bili uspešni, a 12 neuspešni. Kada se pogledaju pasovi glavom i pasovi "iz prve" odbrambeni igrači Real Madrida bili su pozitivni u oba slučaja. Imali su ukupno 19 tačnih i 10 netačnih dodavanja glavom, tj 39 uspešnih i 6 neuspešnih pasova "iz prve". U poslednjoj varijabli, koja se odnosila na centar šuteve, odbrambena linija je imala ukupno 11 pokušaja, od kojih su 2 bila uspešna, a 9 neuspešna.

ODBRAMBENI	Dužina pasa						Pas glavom		Pas iz prve		Centar šut	
	Do 10 m		Od 10 do 30m		Više od 30m							
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-
Karvahal (15)	14	3	17	0	1	2	3	0	6	1	0	1
Pepe (3)	10	0	30	5	3	3	7	4	9	0	0	0
Ramos (4)	11	0	29	5	8	3	6	4	7	2	0	0
Marcelo (12)	17	0	27	7	3	3	3	0	10	3	2	5
Danilo (23)	14	0	20	3	1	1	0	2	7	0	0	3
Ukupno	66	3	123	20	16	12	19	10	39	6	2	9
Prosek	13,2	0,6	24,6	4	3,2	2,4	3,8	2	7,8	1,2	0,4	1,8
St. devijacija	2,77	1,34	5,77	2,65	2,86	0,89	2,77	2,00	1,64	1,30	0,89	2,17
Pasovi(+)	205											
Pasovi(-)	35											
Ukupno	240											
Procenat uspešnih(%)	85,4											

Tabela 12. Prvi sistem varijabli - odbrambena linija (Real Madrid 2016. god.)

Drugi sistem varijabli - manevarski igrači Atletiko Madrida

Drugi sistem je obuhvatio najviše varijabli: pas unapred, pas unazad, dužinu pasa, pas desnom nogom, pas levom nogom, pas glavom, broj kontakata sa loptom.

Manevarsku liniju Atletiko Madrida na startu utakmice činila su četiri igrača. Dvojica su bili centralni defanzivni manevarski igrači Gabi(14) i Augusto Fernandes(12), a dvojica bočni manevarski igrači Koke(6) i Saul Niguez(17). Carasco(21) je ušao u igru na početku drugog poluvremena, umesto lošeg i nezapaženog Augusta Fernandesa(12). Koke(6) je zbog povrede pri kraju drugog produžetka zamenjen, a umesto njega je ušao Partey(22). Tokom cele utakmice raspored u manevarskoj liniji Atletiko Madrida bio je isti. Prva varijabla ovog sistema je veoma bitna za manevarske igrače, i odnosila se na pasove ostvarene ka protivničkom голу. Šest manevarskih igrača Atletiko Madrida ja za celu utakmicu ostvarilo 166 tačnih dodavanja unapred, dok 54 puta, dodavanja u smeru protivničkog gola nisu bila uspešna. Najviše tačnih dodavanja unapred, tačnije 72, imao je kapiten Gabi(14). U suprotnom smeru, tj kod pasova unazad, prema svom голу, najviše je imao Koke(6) 47, od ukupno 117 koliko je imao ceo manevarski red Atletiko Madrida. Kada se uzme u obzir dužina pasa, vezni igrači Atletiko

Madrida su imali najviše uspešnih pasova srednje dužine 139, kratkih je bilo 123, a dugih svega 21. Najviše srednjih 46, i dugih 12 dodavanja kompletirao je Gabi(14), dok je Koke(6) imao najviše kratkih dodavanja 44. Pošto je karakteristika manevarskih igrača Atletiko Madrida da više igraju desnom nogom, to je dovelo do podatka da su igrači imali čak 248 tačnih dodavanja desnom, a samo 26 tačnih dodavanja levom nogom. Što se tiče pasova glavom manevarski red Atletiko Madrida imao je ukupno 20 pokušaja, od kojih su 9 bila uspešna, odnosno 11 neuspešna. Poslednja varijabla u ovom sistemu govori o broju kontakata koje igrač ostvari sa loptom dok je u njegovom posedu. Manevarski igrači Atletiko Madrida su prosečno imali 2,46 kontakata po posedu, a najmanje je imao igrač koji je odigrao poslednjih par minuta utakmice Partey(22) 1,80.

MANEVARSKI	Dužina pasa																Broj kontakata
	pas unapred		pas unazad		do 10m		od 10 do 30m		više od 30m		pas desnom		pas levom		pas glavom		
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
Koke (6)	46	15	47	0	44	3	43	7	6	5	84	14	6	0	3	1	2,42
Augusto Fernandes (12)	22	4	9	1	10	0	20	5	1	0	29	3	2	0	0	2	2,67
Gabi (14)	72	15	29	0	43	0	46	3	12	12	99	14	0	0	2	1	2,56
Saul Niguez (17)	16	11	12	0	11	3	15	6	2	2	8	1	17	3	3	7	2,13
Carasco (21)	9	8	18	0	14	1	13	5	0	2	26	7	1	1	0	0	3,16
Partey (22)	1	1	2	0	1	0	2	1	0	0	2	1	0	0	1	0	1,8
Ukupno	166	54	117	1	123	7	139	27	21	21	248	40	26	4	9	11	14,7
Prosek	27,67	9,00	19,50	0,17	20,50	1,17	23,17	4,50	3,50	3,50	41,33	6,67	4,33	0,67	1,50	1,83	2,46
St. Devijacija	26,57	5,76	16,26	0,41	18,34	1,47	17,57	2,17	4,72	4,55	40,48	6,09	6,59	1,21	1,38	2,64	0,47
Pasovi (+)	283																
Pasovi (-)	55																
Ukupno	338																
Procenat uspešnih (%)	83,7																

Tabela 13. *Drugi sistem varijabli - manevarska linija (Atletiko Madrid 2016. god.)*

Drugi sistem varijabli - manevarski igrači Real Madrida

Manevarsku liniju Real Madrida na početku utakmice činilo je ukupno tri igrača. To su bili: Casemiro(14), Modrić(19) i Kros(8). Isco(23) je u 72. minutu zamenio Krosa(8), a u 77 minutu, umesto Benzeme(9) ušao je Lucas Vasquez(18), tako da je manevarsku liniju Real Madrida do kraja utakmice činilo četiri igrača. Prva varijabla ovog sistema, pas unapred bila je veoma pozitivna za Realove manevarske igrače koji su zabeležili 144 tačnih i 16 netačnih dodavanja. Veliku uspešnost su imali i kod dodavanja usmerenih kao sopstvenom голу, 61 tačno,

i 6 netačnih. Najviše tačnih pasova unapred imao je Casemiro(14) 48, a najviše tačnih unazad Modrić(19) 19. Što se tiče dužine dodavanja, najviše pokušaja ubedljivo su imali kod srednjih dodavanja 139, od kojih je samo 10 bilo neuspešno. Znatno je manji broj bio kratkih i dugih dodavanja. Ukupno su pokušali da dodaju 66 puta na rastojanju do 10 m., i imali su imali su 21 pokušaj dodavanja na rastojanju dužim od 30 m. Kod srednjih i dugih dodavanja najistaknutiji je bio Modrić(19) sa 43 srednja i 6 duga dodavanja. Najviše uspešnih dodavanja do 10 m. imao je Casemiro(14) 19. Pošto je karakteristika svih manevarskih igrača Real Madrida da više igraju desnom nogom, potvrđuje i podatak za sledeće dve varijable ovog sistema, koje se odnose na dodavanje desnom i levom nogom. Više od 90% tačnih dodavanja ostvareno je desnom nogom. Tačnije 172 dodavanja je bilo tačno desnom nogom, a 21 levom. Kod udarca glavom, manevarski igrači Real Madrida su takođe bili uspešni, od 13 pokušaja, 12 puta su bili uspešni. Poslednja varijabla u ovom sistemu govori o broju kontakata koje igrač ostvari sa loptom dok je u njegovom posedu. Manevarski igrači Real Madrida su prosečno imali 2,46 kontakata po posedu, a najmanje je imao Casemiro(14) 2,03.

MANEVARSKI	Dužina pasa																Broj kontakata
	pas unapred		pas unazad		do 10m		od 10 do 30m		više od 30m		pas desnom		pas levom		pas glavom		
	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	+	-	
Casemiro (14)	48	5	12	2	19	1	36	4	5	2	44	5	8	1	8	1	2,03
Modric (19)	46	6	19	1	16	1	43	3	6	3	58	6	6	1	1	0	2,18
Kros (8)	26	1	11	1	10	1	24	1	3	0	30	1	5	1	2	0	2,44
Isco (23)	16	2	14	1	12	1	17	1	1	0	30	3	0	0	0	0	3,28
Lucas Vasquez (18)	8	2	5	1	4	1	9	1	0	1	10	2	2	1	1	0	2,37
Ukupno	144	16	61	6	61	5	129	10	15	6	172	17	21	4	12	1	12,3
Prosek	28,8	3,2	12,2	1,2	12,2	1	25,8	2	3	1,2	34,4	3,4	4,2	0,8	2,4	0,2	2,46
St. Devijacija	17,81	2,17	5,07	0,45	5,76	0,00	13,81	1,41	2,55	1,30	17,91	2,07	3,19	0,45	3,21	0,45	0,49
Pasovi (+)	205																
Pasovi (-)	22																
Ukupno	227																
Procenat uspešnih (%)	90,3																

Tabela 14. Drugi sistem varijabli - manevarska linija (Real Madrid 2016. god.)

Treći sistem varijabli - napadači Atletiko Madrida

Treći sistem varijabli se odnosio na napadače i obuhvatio je dve varijable: udarac na gol (desnom, levom, glavom) i dodavanje.

NAPADAČI	Udarac na gol			Dodavanje	
	desnom	levom	glavom	+	-
Tores (9)	1	0	1	5	9
Grizman (7)	1	4	0	53	10
Ukupno	2	4	1	58	19
Prosek	1	2	0,5	29	9,5
St. Devijacija	0,00	2,83	0,71	33,94	0,71
Pasovi (+)	58				
Pasovi (-)	19				
Ukupno	77				
Procenat uspešnih (%)	75,3				

Tabela 15. *Treći sistem varijabli - napadači (Atletiko Madrid 2016. god.)*

U startnoj postavi Atletiko Madrida na finalnoj utakmici našla su se dva napadača, Tores(9) i Grizman(7). Ova dva igrača su odigrala celu utakmicu tako da nije menjan redosled igrača u napadačkoj liniji. Prva varijabla ovog sistema odnosila se na način na koji su napadači upućivali udarce na gol. Njih dvojica su imali ukupno 7 udarca na gol protivnika, od kojih su 4 bila levom, 2 desnom nogom, i 1 udarac glavom. Od tih 7 udarca, 2 su završila u okviru gola. Znatno više pokušaja da ugrozi gol protivnika imao je Grizman(7), uputio je 4 udarca levom, i 1 udarac desnom nogom. Druga varijabla se odnosila na broj dodavanja napadača Atletiko Madrida. Oni su ostvarili ukupno 58 tačnih i 19 netačnih pasova ka svojim saigračima. Najviše uspešnih dodavanja 53, imao je već spomenuti Grizman(7). Procenat uspešnosti napadačke linije Atletiko Madrida iznosio je 75,3%.

Treći sistem varijabli - napadači Real Madrida

NAPADAČI	Udarac na gol			Dodavanje	
	desnom	levom	glavom	+	-
Ronaldo (7)	2	0	1	30	5
Benzema (9)	2	0	0	19	6
Bale (11)	1	2	1	31	6
Ukupno	5	2	2	80	17
Prosek	1,67	0,67	0,67	26,67	5,67
St. Devijacija	0,00	0,00	0,71	7,78	0,71
Pasovi (+)	80				
Pasovi (-)	17				
Ukupno	97				
Procenat uspešnih (%)	82,5				

Tabela 16. *Treći sistem varijabli - napadači (Real Madrid 2016. god.)*

Napadačku liniju Real Madrida kao i pre dve godine činila su tri ista igrača, Benzema(9), Ronaldo(7) i Bale(11). Benzema(9) je bio klasičan središnji napadač, dok su Ronaldo(7) i Bale(11) dejstvovali po krilnim pozicijama. Pred kraj regularnog dela utakmice umesto Benzeme(9), ušao je igrač sredine terena Lucas Vasquez(18), tako da je napadačku liniju Real Madrida do kraja utakmice činilo dva igrača. Prva varijabla ovog sistema odnosila se na način na koji su napadači upućivali udarce na gol. Napadači Real Madrida su uputili ukupno 9 udaraca na gol protivnika, od kojih su 5 bila desnom, 2 levom nogom, i 2 udaraca glavom. Od tih 9 udaraca, 6 su završila u okviru gola. Najviše pokušaja imao je Bale(11), 1 udarac desnom, 2 levom nogom, i 1 udarac glavom. Što se tiče dodavanja, napadači Real Madrida su ostvarili 80 tačnih dodavanja ka saigračima, a 17 puta su bili neuspešni. Kod ovog segmenta, Ronaldo(7) i Bale(11), su bili najistaknutiji u napadačkoj liniji, sakupivši zajedno ukupno 61 tačno dodavanje. Bale(11) je sakupio 31, a Ronaldo(7) 30. Procenat uspešnosti napadačke linije Real Madrida iznosio je 82,5%.

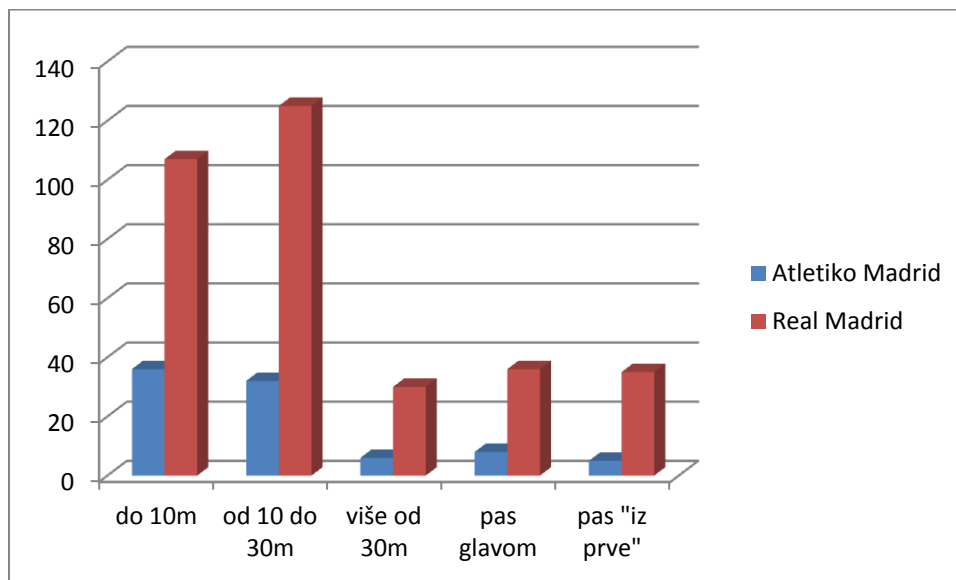
7. DISKUSIJA

7. 1. Finale Lige šampiona 2014. godine

Odbrambene linije

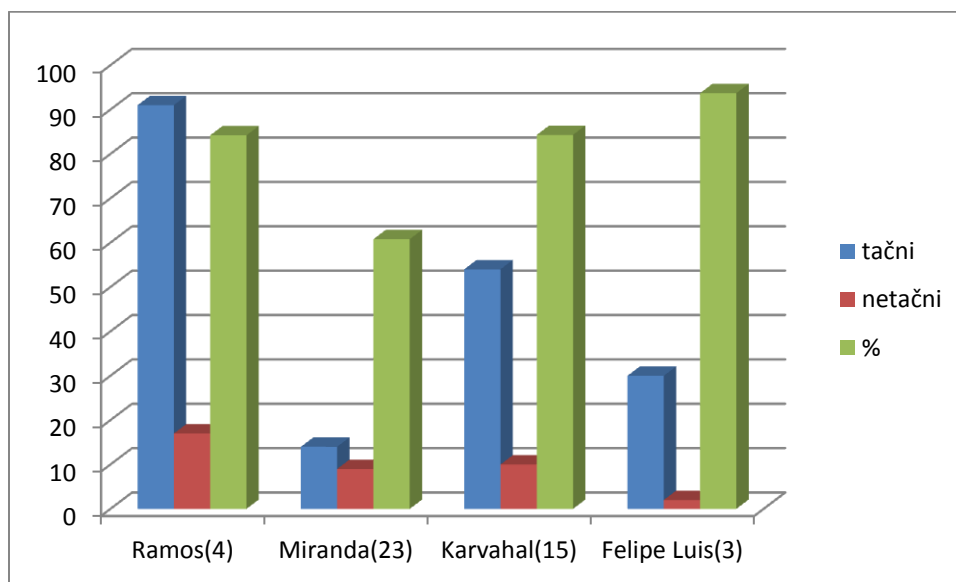
Odbrambene linije tima Atletiko Madrida i Real Madrida, činila su po četiri igrača u istom rasporedu, dva centralna defanzivna, i dva bočna defanzivna igrača. Izvršena je po jedna izmena u odbrambenim linijama oba tima, što nam govori da je bilo ukupno deset igrača za analizu. Kod Atletiko Madrida to su bili sledeći igrači: Godin(2), Miranda(23), Felipe Luis(3), Huan Fran(20) i Aldervild(12), a kod Real Madrida Varane(2), Ramos(4), Karvahal(15), Koentrao(5) i Marselo(12).

Gledajući sve varijable koje su analizirane kod odbrambenih igrača, jasno se može videti ogromna razlika u korist odbrambene linije Real Madrida. Oni su imali čak 210 pokušaja dodavanja više od svog protivnika. Od ukupno 424 pokušaja dodavanja obe ekipe na ovoj utakmici, odbrambeni igrači Real Madrida su ostvarili neverovatnih 317 (ili 75%), naspram samo 107 (ili 25%) pokušaja odbrambenih igrača Atletiko Madrida. Procenat uspešnosti pasova kod Reala iznosio je 82,6%, ili 262 tačna pasa, a kod Atletika slabašnih 69,1%, odnosno 74 tačnih dodavanja.

Grafik 11. Uspešna dodavanja odbrambenih linija Atletiko Madrida i Real Madrida

Od dva centralna defanzivna igrača u ekipi Real Madrida, veće vrednosti varijabli imao je Ramos(4). On je bio perfektan u "pas igri" na ovoj utakmici, i ostvario je 91 tačno dodavanje (čak više i od manevarskih igrača Reala), uz 17 pogrešnih, odnosno imao je 84,2% uspešnih pasova. Iz suprotnog tabora, u ekipi Atletiko Madrida taj igrač je bio Miranda(23). Miranda(23) je sakupio celih 14 uspešnih pasova, od ukupno 23 pokušaja, što iznosi slabašnih 60,8%. Poredjenjem ova dva igrača dolazimo do toga da je Ramos(4) imao čak 77 tačnih dodavanja više od Mirande(23). Što se tiče bočnih defanzivnih igrača, kada se pogledaju rezultati, u ekipi Real Madrida najveće vrednosti varijabli imao je Karvahal(15). On je ostvario 54 tačnih i 10 netačnih dodavanja, odnosno imao je 84,3% uspešnosti. Kod bočnih defanzivnih igrača Atletiko Madrida, od trojice koji su nastupali na ovoj utakmici, najveće vrednosti imao je Felipe Luis(3), koji je imao 30 tačnih i samo 2 netačna dodavanja, što mu daje visok procenat uspešnosti od 93,7%. U oba slučaja vidimo da se nisu isticale pojedine strane odbrambenih linija, već da su svi igrači imali podjednakih udela u "pas igri" svoga tima. Veće vrednosti u Real Madridu imali su levi centralni defanzivni igrač Ramos(4), i desni bočni defanzivni Karvahal(15), dok je u Atletiko Madridu bilo obrnuto, veće vrednosti su imali desni centralni defanzivni Miranda(23), i levi bočni defanzivni Felipe Luis(3).

Grafik 12. *Uporedna analiza igrača na istim pozicijama iz odbrambene linije*

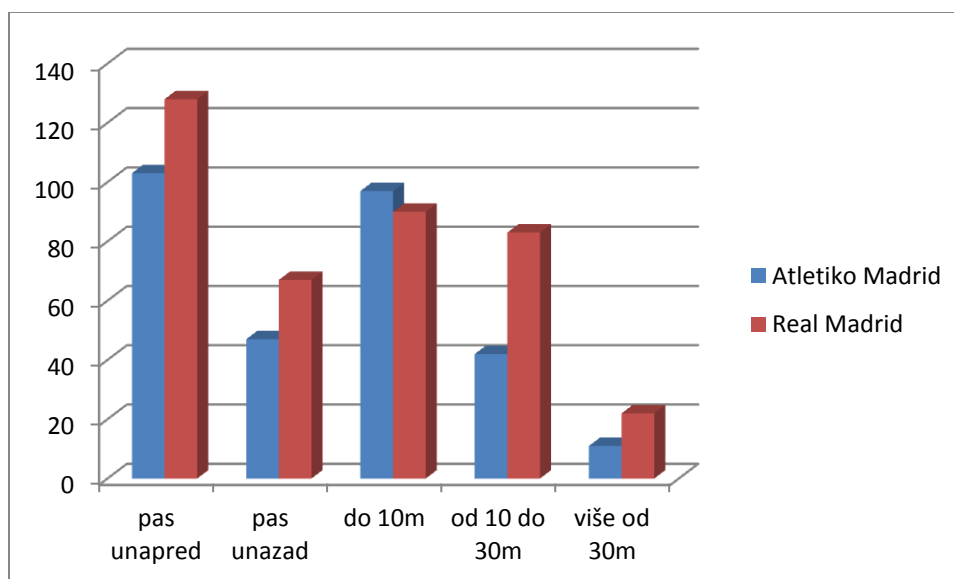
Zaključak koji se može izvesti na osnovu ovih podataka je taj da su odbrambeni igrači Atletiko Madrida na ovoj utakmici imali veoma mali broj dodavanja, u odnosu na svog protivnika. Igrači Real Madrida su imali skoro tri puta više pasova od odbrambenih igrača Atletiko Madrida. To govori o njihovoj kvalitetnoj "pas igri" koja je preduslov za stvaranje uspeha na najkvalitetnijim takmičenjima. Igrači Atletika su veoma teško dolazili do lopte, to nam govori i podatak o posedu lopte, koji pokazuje da su fudbaleri Atletiko Madrida imali 40%,

naspram 60% Real Madrida. Treba istaći i još jedan podatak koji nam ukazuje da svih pet odbrambenih igrača Atletiko Madrida nisu sakupili uspešna dodavanja kao jedan igrač Real Madrida. Oni svi zajedno su imali 74 uspešnih dodavanja, dok je Ramos(4) sam sakupio 91 tačno dodavanje.

Manevarske linije

Manevarsku liniju Atletiko Madrida na startu utakmice činila su četiri igrača, a manevarsku liniju Real Madrida tri igrača. Bilo je dve izmene, po jedna u oba tima, ali tokom čitavog meča manevarske linije su ostale u istom rasporedu, što nam dovodi do ukupno devet igrača za analizu. U Atletiko Madridu je bilo pet igrača, Koke(6), Gabi(14), Tiago(5), Raul Garsija(8) i Sosa(24), a u Real Madridu četiri, Di Maria(22), Modrić(19), Kedita(6) i Isko(22).

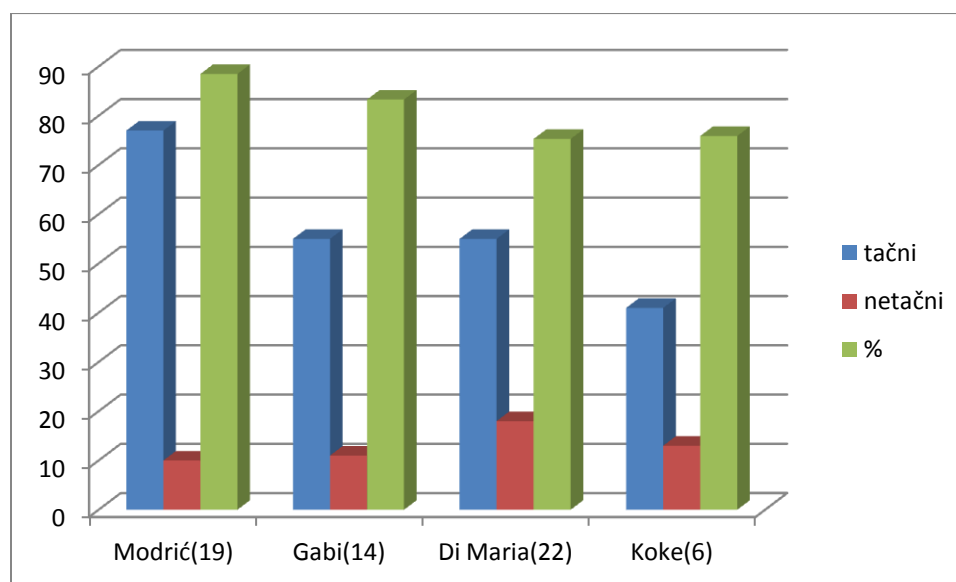
Manevarska linija Atletiko Madrida se najbolje predstavila u "pas igri", jer je uspela najviše da parira igračima sa suprotnih pozicija iz Real Madrida. Poredjenjem podataka iz drugog sistema varijabli, razlika u rezultatima nije bila toliko velika, kao što je bila u slučaju sa odbrambenom linijom. Ukupno su manevarski igrači Real Madrida imali 238 pasova, naspram 205 pokušaja pasova manevarskih igrača Atletiko Madrida. Procenat uspešnosti pasova kod Real Madrida iznosio je 81,9%, ili 195 tačnih pasova, a kod Atletiko Madrida 73,2% ili 150 tačnih pasova.

Grafik 13. Uspešna dodavanja manevarskih linija Atletiko Madrida i Real Madrida

Najviše pokušaja dodavanja u ekipi Real Madrida imao je Modrić(19) 87 puta, od kojih je 77 puta bio uspešan, uz procenat uspešnosti od 88,5%. Njegova dodavanja su uglavnom bila usmerena unapred, odnosno ka protivničkom голу, srednje dužine od 10 do 30m. S' obzirom da je igrač nižeg rasta treba istaknuti da je imao 9 pokušaja glavom, od kojih je šest puta bio uspešan, što mu daje 66,7% uspešnosti u pasovima glavom. Odmah iza njega, po vrednostima varijabli, bio je igrač koji je više dejstvovao po levoj strani manevarske linije, Di Maria(22). On je ostvario 55 uspešnih dodavanja, od 73 pokušaja, uz procenat uspešnosti od 75,3%. Bez obzira što nije imao veliki broj dodavanja, i nešto manji procenat uspešnosti, Di Maria(22) je bio igrač koji je svojom brzinom i prodorima zadavao dosta problema igračima Atletiko Madrida.

Sa druge strane, u ekipi Atletiko Madrida od manevarskih igrača najviše se istakao kapiten Gabi(14). On je zabeležio najviše pokušaja dodavanja 66, od kojih je 55 puta bio uspešan, uz procenat uspešnosti od 83,3%. Od 55 tačnih dodavanja najviše je imao kratka 33 (60%), pa srednja 15 (27,2%), dok je kod dodavanja dužih od 30 m., uspešan bio 7 puta (12,8%). Uz njega, drugi igrač koji je zabeležio najveće vrednosti u varijablama bio je Koke(6), imavši 41 tačno dodavanje. uz uspešnost od 75,9%.

Grafik 14. Uporedna analiza igrača na istim pozicijama iz manevarske linije

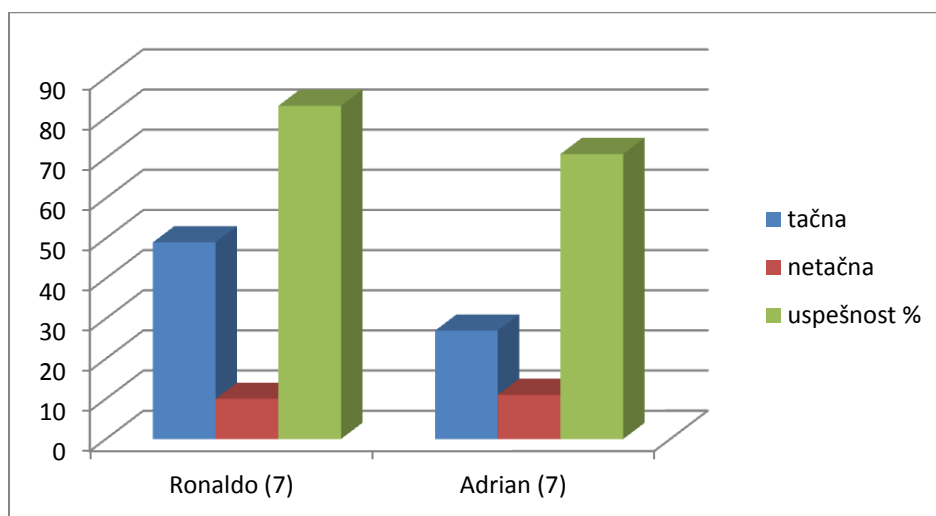
Gledajući odbrambenu liniju i napadače, može se zaključiti da je manevarska linija Atletiko Madrida, što se tiče pasova, bila najaktivnija na ovoj utakmici. Imali su skoro 30% više pasova od odbrambene linije i napadača zajedno. Mala je razlika u vrednostima varijabli bila kod igrača, tako da podjednaku ulogu u igri svog tima i gradjenu napada imaju svi manevarski igrači Atletiko Madrida.

Manevarski igrači Real Madrida nisu imali puno više pokušaja dodavanja od svog protivnika, ali zato uspešnost u dodavanju im je bila znatno bolja od manevarskih igrača Atletiko Madrida. Ta kvalitetna i uspešna "pas igra" na ovoj utakmici omogućila im je da organizuju veliki broj uspešnih napada, iz kojih su postigli četiri pogotka.

Napadačke linije

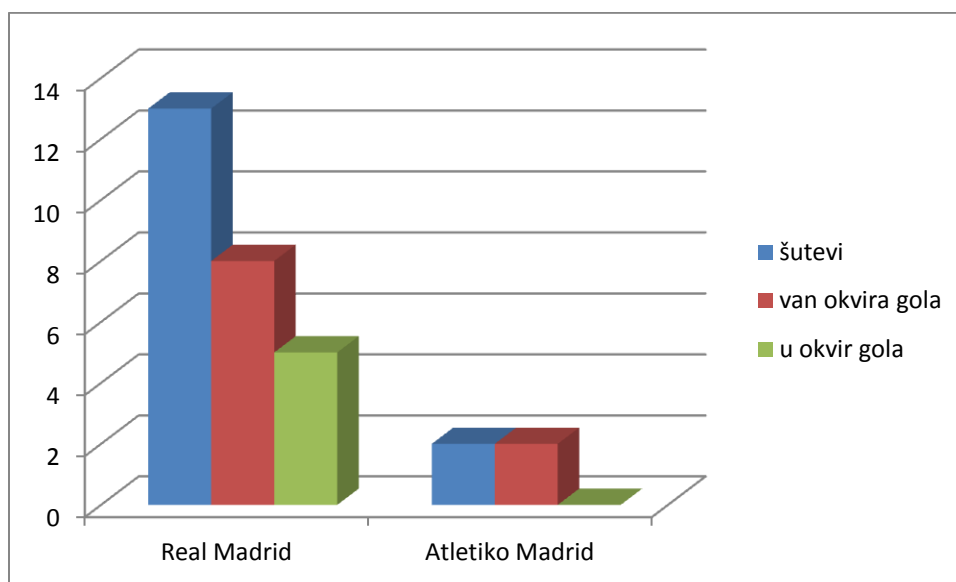
Napadačku liniju Real Madrida na startu meča, činila su tri igrača, dok je Atletiko Madrid startovao sa dva napadača. Zbog povrede i jedne izmene, napadačke linije u obe ekipe, činilo je ukupno sedam igrača. U Real Madridu to su bili Ronaldo(7), Benzema(9), Bejl(11) i Morata(21), a u Atletiko Madridu Vila(9), Dijego Kosta(21) i Adrian(7).

Kao i kod odbrambenih linija, u poredjenju napadačkih linija može se videti velika razlika u vrednosti varijabli u korist Real Madrida. Napadači Real Madrida su na ovoj utakmici ostvarili ukupno 122 pokušaja dodavanja, od kojih je 97 bilo tačno. U odnosu na njih, napadači Atletiko Madrida su imali duplo manje pokušaja dodavanja 61, od kojih je 41 bilo uspešno. Procenat uspešnosti dodavanja Realovog napada bio je 79,5%, a Atletikovog samo 67,2%. Na osnovu ovoga može se zaključiti da su napadači Real Madrida, imali i više dodavanja, i procentualno veću uspešnost u "pas igri" što im je omogućilo da ostvare više šansi za postizanje gola. Kod napadača Real Madrida najviše tačnih dodavanja je imao Ronaldo(7) 49, uz uspešnost od 83%. U Atletiko Madridu, gledajući rezultate u varijablama, učinak napadača je bio veoma loš. Svi zajedno nisu imali tačnih dodavanja kao jedan napadač Real Madrida, Ronaldo(7). Ako već nekog moramo da istaknemo, igrač sa najviše dodavanja u napadačkoj liniji bio je Adrian(7), koji je sakupio 27 tačnih dodavanja, uz uspešnost od 71%.

Grafik 15. Uporedna analiza igrača na istim pozicijama iz napadačke linije

U fudbalu je najvažnije postići gol, ali ako se ne uputi udarac do toga ne može doći. Zato je kod napadača pored "pas igre" analizirano i glavno napadačko sredstvo - udarac na gol. Ekipe Real Madrida je na ovoj utakmici ostvarila ukupno 21 udarac na gol, dok je ekipa Atletiko Madrida imala 10 udaraca na gol protivnika. Gledajući samo napadačke linije, napadači Real Madrida su imali 13 šuteva, od kojih su 5 išla u okvir gola, a napadači Atletiko Madrida samo 2, i to oba van okvira gola. Najviše pokušaja da savlada protivničkog golmana od Realovih napadača imao je Ronaldo(7), koji je uputio devet udaraca, od kojih su sedam bila desnom nogom, i dva udarca glavom. Od tih devet udaraca samo 3 su išla u okvir gola protivnika. Jedini od tri napadača u Atletiko Madridu, koji je imao priliku da uputi udarac na gol bio je Adrian. On je zabeležio dva udarca, jedan desnom nogom, jedan glavom, i oba su završila van okvira gola.

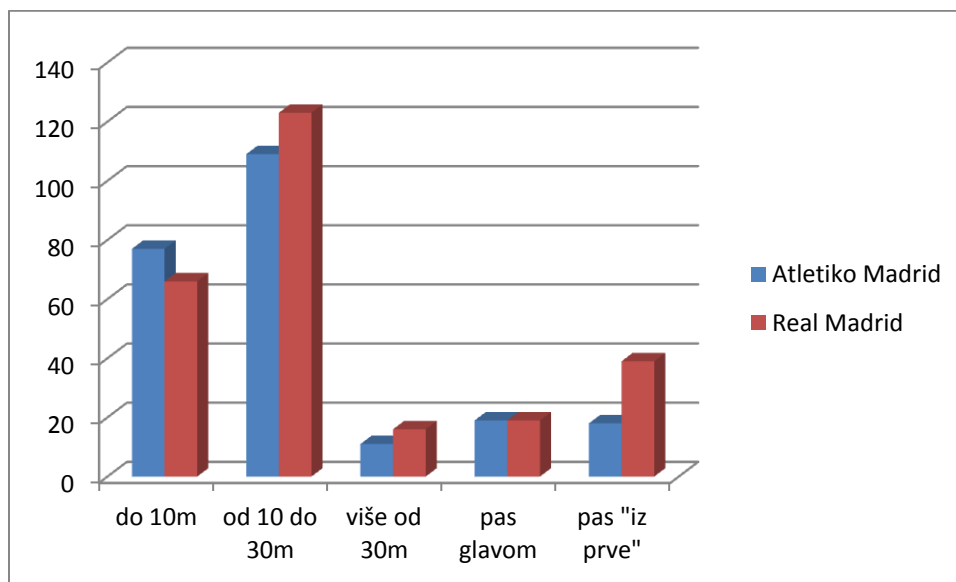
Grafik 16. Grafički prikaz udaraca na gol napadačkih linija

7. 2. Finale Lige šampiona 2016. godine

Odbrambene linije

Odbrambene linije Atletiko Madrida i Real Madrida činila su po četiri igrača u istom rasporedu, dva centralna defanzivna i dva bočna defanzivna igrača. Izvršena je po jedna izmena u odbrambenim linijama oba tima, što nam govori da je bilo deset igrača za analizu. Kod Atletiko Madrida to su bili sledeći igrači: Juan Fran(20), Felipe Luis(3), Savić(15), Godin(2) i Lucas(19), a kod Real Madrida Karvahal(15), Pepe(3), Ramos(4), Marcelo(12) i Danilo(23).

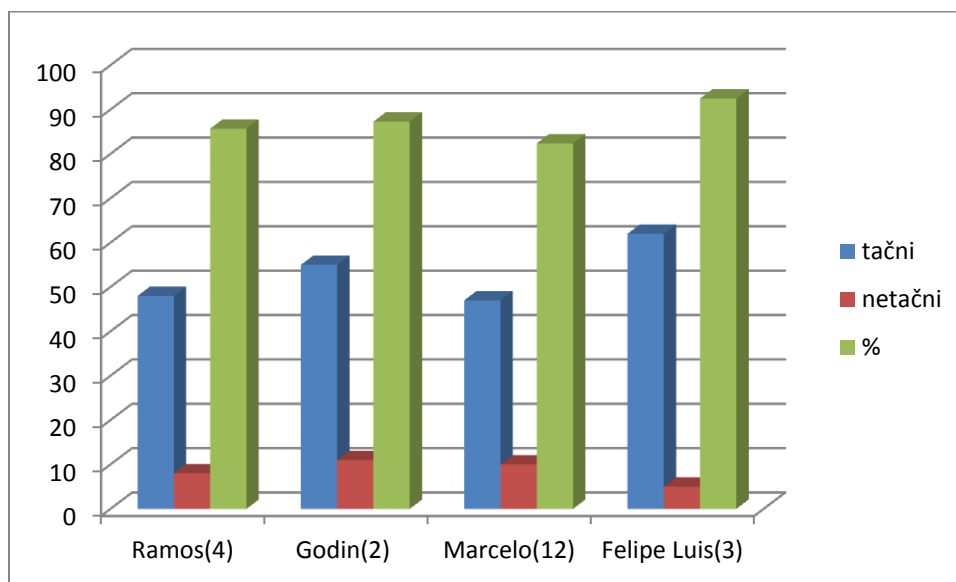
Poređenjem podataka iz prvog sistema varijabli može se videti mala razlika u vrednostima varijabli u korist odbrambene linije Real Madrida. Ukupno su defanzivci Real Madrida imali 240 pasova, naspram 230 pasova odbrambenih igrača Atletiko Madrida. Odbrambeni igrači Real Madrida su imali više pokušaja dodavanja, ali procenat uspešnosti bio je na strani odbrambenih igrača Atletiko Madrida, koji su ostvarili 85,6 %, u odnosu na 85,4% koliko su ostvarili defanzivci Real Madrida.

Grafik 17. *Uspešna dodavanja odbrambenih linija Atletiko Madrida i Real Madrida*

Od dva centralna defanzivna igrača u timu Atletiko Madrida, veće vrednosti varijabli imao je Godin(2). On je ostvario 55 tačnih dodavanja, uz 11 pogrešnih, odnosno imao je 87,3% uspešnih pasova. Sa druge strane u timu Real Madrida taj igrač je bio Ramos(4) koji je ostvario 48 tačnih i 8 netačnih dodavanja, t.j. imao je uspešnost od 85,7%. Kada se pogledaju bočni

defanzivni igrači, u Atletico Madridu veće vrednosti varijabli imao je Felipe Luis(3), dok je u Real Madridu to Marcelo(12). Felipe Luis(3) je ostvario 62 tačna i 5 netačna dodavanja, što mu daje veoma visok procenat uspešnosti od 92,5%, dok je Marcelo(12) imao 47 uspešnih i 10 neuspešnih dodavanja, odnosno imao je 82,4% uspešnosti u pas igri. Vidimo da su u timovima Atletico Madrida i Real Madrida igrači sa leve strane odbrambene linije bili dominantniji u posedu lopte i broju pasova, samim tim i veći broj napada su počinjali sa tih strana. U poređenju cele odbrambene linije, oba tima su imala male razlike u vrednostima varijabli, što nam govori da su defanzivci Atletico Madrida i Real Madrida bili podjednako aktivni u organizaciji i stvaranju napada svoje ekipe.

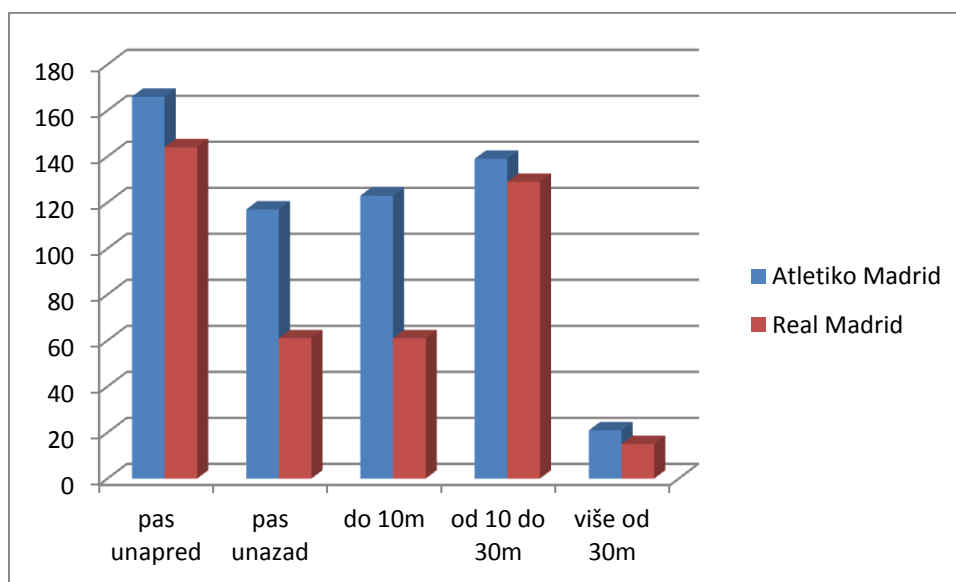
Grafik 18. *Uporedna analiza igrača na istim pozicijama iz odbrambene linije*

Na osnovu podataka može se zaključiti da su odbrambene linije Atletico Madrida i Real Madrida imale podjednak posed lopte. Kada su imali loptu u posedu, pokušavali su da kratkim i srednjim dodavanjima započnu napad. Ta dodavanja su bila usmerena ka igračima manevarskog reda, a oni dalje kroz kontinuirani napad i kombinacijama pokušavali da dođu do završnice i ugrožavanja gola protivnika.

Savremeni fudbal zahteva od defanzivnih igrača zahteva da se pridodaju napadačkim akcijama i učestvuju u završnici napada. Još jedan podatak koji nam dokazuje da su odbrambeni igrači imali podjednakih udela, je podatak o centaršutevima. Bočni defanzivni igrači Atletico Madrida su imali 12 pokušaja centar šuta, od kojih su 3 bila uspešna, a igrači Real Madrida samo jedan manje, odnosno 11, od kojih su 2 bila uspešna.

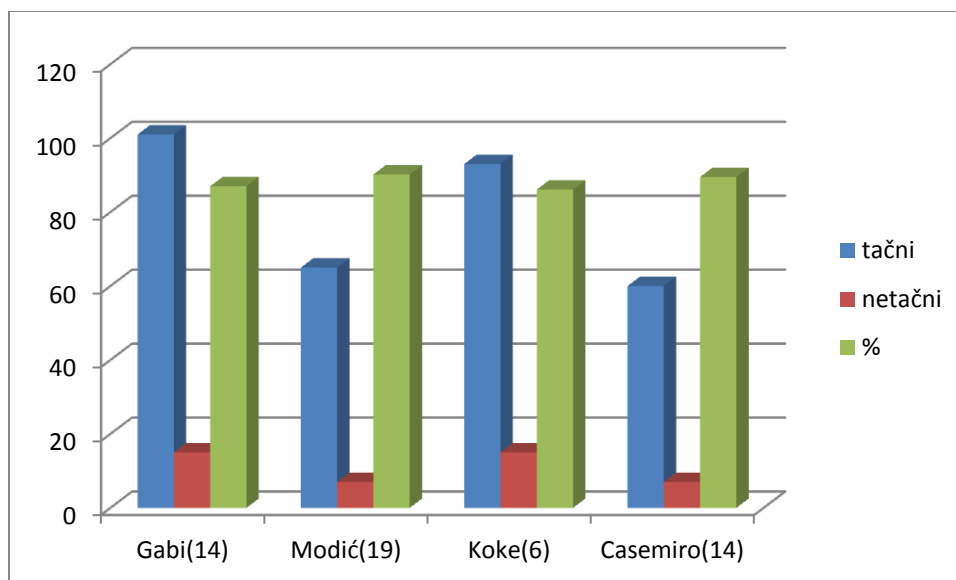
Manevarske linije

Manevarsku liniju na startu utakmice činilo je 4 igrača, a manevarsku liniju Real Madrida 3 igrača. Bilo je dve izmene u manevarskoj liniji Atletiko Madrida, ali je raspored igrača tokom čitave utakmice bio isti, dok je u manevarskoj liniji Real Madrida takođe bilo dve izmene, ali zbog taktičkih zadataka manevarski red završio sa 4 igrača. To nam dovodi ukupno 11 igrača za analizu. U Atletiko Madridu su bili Koke(6), Augusto Fernandes(12), Gabi(14), Saul Niguez(17), Carasco(21), Partey(22), a u Real Madridu Casemiro(14), Modrić(19), Kros(8), Isco(23) i Lucas Vasquez(18).

Grafik 19. *Uspešna dodavanja manevarskih linija Atletiko Madrida i Real Madrida*

U odnosu na odbrambene linije gde su igrači Real Madrida imali malo više pokušaja dodavanja od protivnika, u manevarskoj liniji je bilo znatno drugačije. Manevarski igrači Atletiko Madrida su bili mnogo uspešniji od svog protivnika, ostvarivši 338 pokušaja dodavanja, 283 uspešnih, naspram 227 koliko su imali vezni igrači Real Madrida, od kojih su 205 bili uspešni. Manevarski igrači Atletiko Madrida imali su više dodavanja, ali procenat uspešnosti bio je na strani Real Madrida. Imali su fantastičan procenat od 90,3%, dok su vezni igrači Atletiko Madrida imali 83,7%.

Grafik 20. Uporedna analiza igrača na istim pozicijama iz manevarske linije

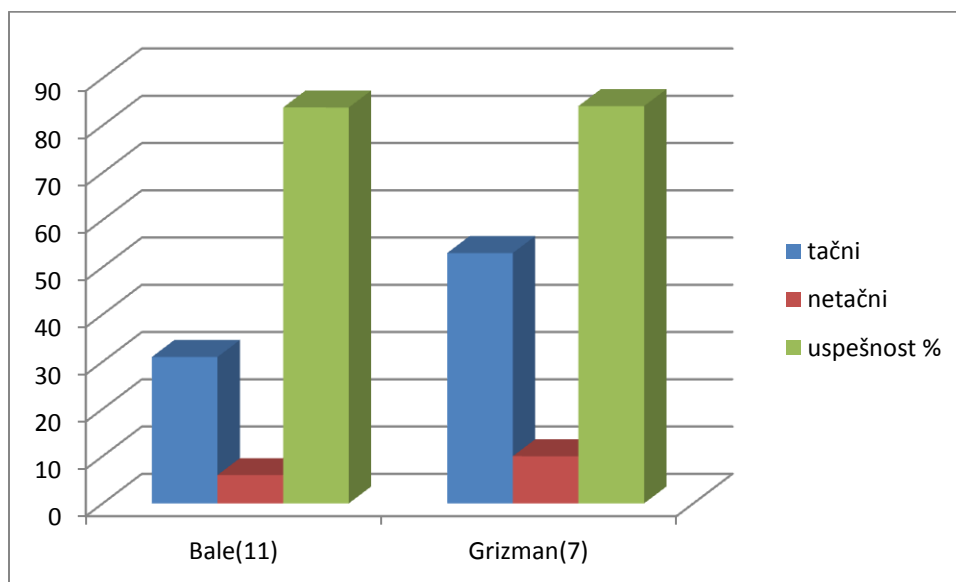
Od manevarskih igrača Atletiko Madrida najviše pokušaja dodavanja imao je Gabi(14), 116 puta, od toga 101 uspešan, uz procenat uspešnosti od 87%. Odmah iza njega po vrednosti varijabli, bio je Koke(6). On je ostvario 93 uspešnih dodavanja, odnosno imao je 86,1% uspešnosti. Najveći deo igre Atletiko Madrida vrteo se oko ova dva igrača. Njih dvojica su ostvarili skoro 80% tačnih dodavanja unapred, odnosno dodavanja usmerena ka protivničkom голу. Na osnovu toga možemo reći da veliki deo igre celog tima Atletiko Madrida zavisi od ova dva igrača i da njih dvojica imaju veliki uticaj u fazi organizacije napada. Pored njih treba istaknuti i Carasca(21) koji je ulaskom u igru na poluvremenu, sarađivao sa ostalim igračima i znatno podigao igru Atletiko Madrida.

Sa druge strane, manevarska linija Real Madrida je imala jednog igrača manje u odnosu na manevarski liniju Atletiko Madrida. Više su sarađivali sa svojim napadačima zato su imali znatno manji broj dodavanja u odnosu na protivničke igrače sa istih pozicija. Od manevarskih igrača Real Madrida najviše pokušaja dodavanja imao je Modrić(19) 72, od kojih 65 uspešna, uz procenat uspešnosti od fantastičnih 90,2%. Uz njega drugi najistaknutiji manevarski igrač Real Madrida bio je Casemiro(14), koji je imao 67 pokušaja dodavanja, uz uspešnost od 89,5%. Znatno više su pokušavali i uspevali da ostvare dodavanja unapred, većina dodavanja su im bila kratke ili srednje dužine, i bila su usmerena ka napadačima koji su daljim kombinacijama pokušavali da ugroze gol protivnika.

Napadačke linije

Napad Atletiko Madrida startovao je sa dva klasična napadača, dok je napadačku liniju Real Madrida činilo tri igrača. Zbog izmena igrača i promena u formaciji, napadačke linije u oba tima činila su ukupno pet igrača. U Atletiko Madridu to su bili Tores(9) i Grizman(7), a Real Madridu Ronaldo(7), Benzema(9) i Bale(11).

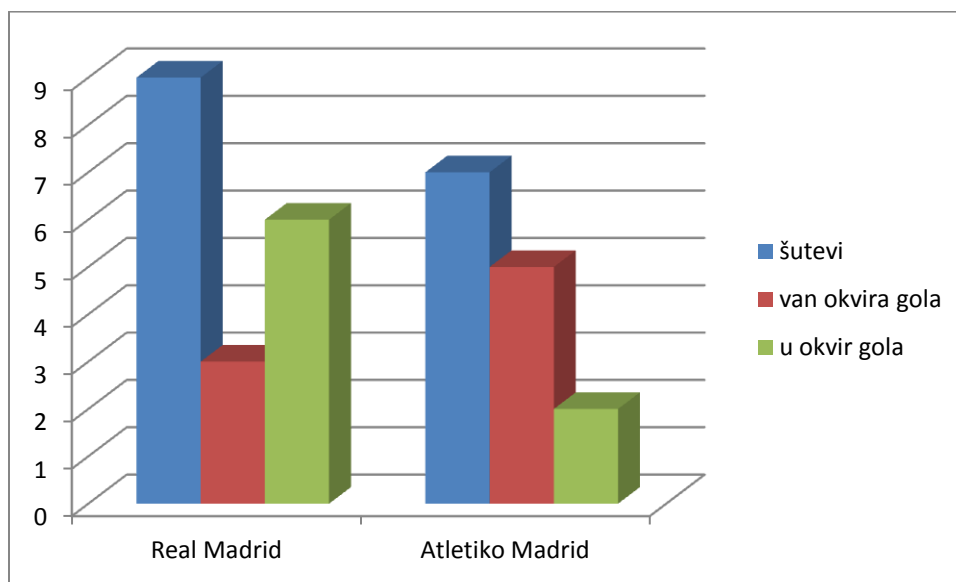
U poređenju napadačkih linija, može se zaključiti da su napadači Real Madrida bili znatno aktivniji u "pas igri" u odnosu na svoje protivnike. Oni su na ovoj utakmici ostvarili ukupno 97 pokušaja dodavanja, od kojih je 80 bilo tačno. U odnosu na njih, napadači Atletiko Madrida nisu bili toliko uspešni, zabeležili su svega 58 uspešnih, i 19 neuspešnih dodavanja. Procenat uspešnosti dodavanja Realovog napada bio je 82,5%, a Atletikovog 75,3%. Ovi podaci nam govore da su napadači Real Madrida bili znatno aktivniji, lakše dodavali do svojih saigrača, samim tim i stvorili više šansi za postizanje gola. Kod Realovih napadača najviše tačnih dodavanja imao je Bale(11) 31, uz uspešnost od 83,8%. U Atletiku taj igrač je ubedljivo bio Grizman(7), koji je ostvario 58 uspešnih dodavanja ka svojim saigračima, uz uspešnost od 84,1%.

Grafik 21. *Uporedna analiza igrača na istim pozicijama iz napadačke linije*

Pored dodavanja kod napadača je analizirano glavno napadačko sredstvo - udarac na gol. Ekipa Real Madrida je na ovoj utakmici ostvarila ukupno 14 udarca na gol, dok je ekipa Atletiko Madrida imala jedan više, odnosno 15 udarca na gol protivnika. Gledajući samo napadačke linije, napadači Real Madrida su imali 9 šuteva, od kojih su 6 išla u okvir gola, a napadači

Atletiko Madrida 7, ali samo 2 u okvir gola. Najviše pokušaja da savlada protivničkog golmana od Realovih napadača imao je Bale(11), koji je uputio 4 udarca, od kojih su dva bila levom nogom, i po jedan udarac glavom i desnom nogom. Od tih 4 udarca, samo 1 je išao u okvir gola. Od dvojice igrača koji su činili napadačku liniju Atletiko Madrida, više udarca na gol protivnika imao je Grizman(7). On je zabeležio 5 udarca, jedan desnom i četiri levom nogom, od kojih su dva išla u okvir gola.

Grafik 22. *Grafički prikaz udarca na gol napadačkih linija*

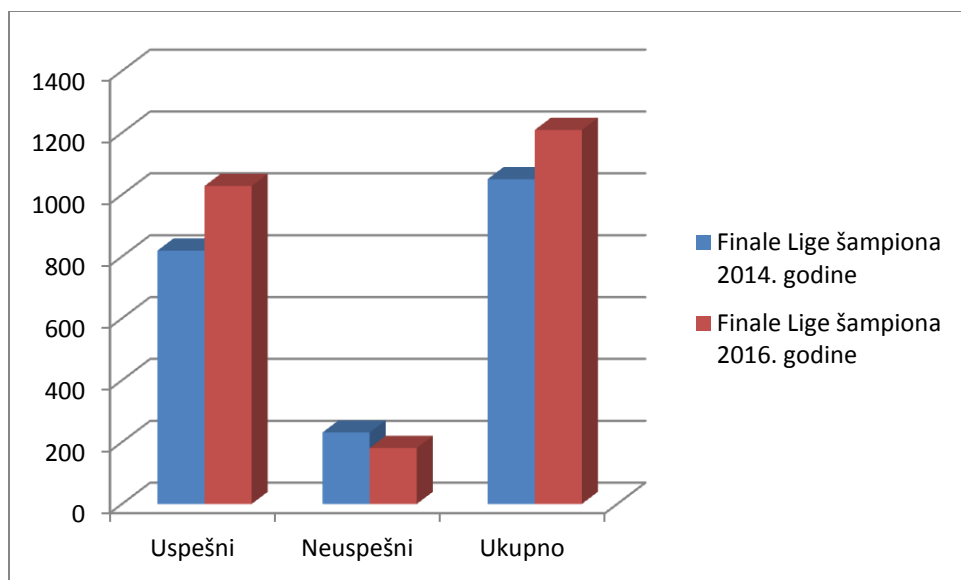
7.3. Komparativna analiza finala Lige šampiona 2014. i 2016. godine

"Pas igra" je jedna od najčešće i najšire proučavanih fenomena, kroz čiju analizu se istovremeno traga za pokazateljima uspešnosti igre na svakom delu terena i u svakoj fazi igre. Kao vrlo kompleksan skup elemenata strukture igre tima, sa osmišljeno postavljenim principima, "pas igrom" se kontroliše veliki broj faktora igre u celini i održava uspešnost tima u utakmici. U nastavku rada obaviće se komparativna analiza "dodavanja" i "udarca na gol", po linijama tima na utakmicama finala Lige šampiona 2014. i 2016. godine.

	 FINALE LIGE ŠAMPIONA 2014.GODINE 	 FINALE LIGE ŠAMPIONA 2016.GODINE
Uspešni	819	1028
Neuspešni	231	181
Ukupno	1050	1209
%	78	85

Tabela 17. *Ukupan broj uspešnih i neuspešnih dodavanja na obe utakmice*

U tabeli 17. prikazan je ukupan broj dodavanja na obe utakmice, broj uspešnih i neuspešnih dodavanja, kao i procenat uspešnosti. Kada se pogleda ukupan broj, vidimo da je na utakmici finala Lige šampiona 2016. godine ostvareno malo više dodavanja, tačnije 1209, dok je na utakmici finala Lige šampiona 2014. godine zabeleženo ukupno 1050 dodavanja. Broj uspešnih pasova, znatno je više na strani utakmice koja je odigrana 2016. godine, gde su igrači imali ukupno 941 tačno dodavanje, naspram 819 koliko su zabeležili igrači na utakmici 2014. godine. Ali, zato kada se pogleda broj neuspešnih dodavanja, ta negativna stavka ide na ruku fudbalerima koji su odigrali finale 2014. godine. Oni su imali ukupno 231 netačno dodavanje na utakmici, dok su dve godine kasnije igrači imali 181 netačno dodavanje. Procenat uspešnosti "pas igre" bio je svakako na strani utakmice finala 2016. godine, gde je ostvareno 85% uspešnosti u dodavanju, a na utakmici 2014. godine samo 78%.

Grafik 23. Grafički prikaz ukupnog broja uspešnih i neuspešnih dodavanja na obe utakmice

Odbrambene linije

ODBRAMBENI	FINALE LIGE ŠAMPIONA 2014. GODINE	FINALE LIGE ŠAMPIONA 2016. GODINE
Uspešni	336	402
Neuspešni	88	68
Ukupno	424	470
%	79,2	85,5

Tabela 18. Ukupan broj uspešnih i neuspešnih dodavanja odbrambenih linija na obe utakmice

U tabeli 18. prikazan je ukupan broj dodavanja odbrambenih linija na obe utakmice, kao i broj uspešnih i neuspešnih dodavanja. Gledajući podatke iz tabele vidimo da su rezultati malo više u korist utakmice koja je odigrana 2016. godine. Na toj utakmici zabeleženo je ukupno 470 dodavanja, dok je na utakmici finala Lige šampiona 2014. godine zabeleženo 424 dodavanja manje, odnosno 424. Što se tiče uspešnih dodavanja, na utakmici 2016. godine fudbaleri su takođe bili uspešniji, zabeleživši 402 tačnih dodavanja, dok je na utakmici dve godine ranije bilo

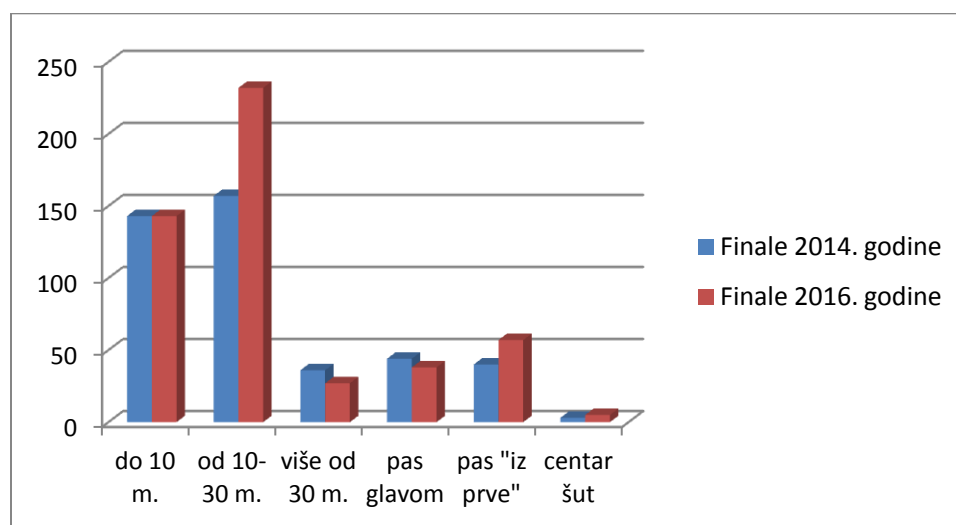
336 preciznih dodavanja. Kada se pogledaju greške u dodavanju, igrači Real Madrida i Atletiko Madrida su 2014. godine imali 20 grešaka više, tačnije 88, u odnosu na 68 koliko je zabeleženo 2016. godine. Procenat uspešnosti "pas igre" odbrambenih linija bio je na strani utakmice finala 2016. godine. Uspešnost je iznosila 85,5%, dok je na utakmici finala Lige šampiona 2014. godine uspešnost u "pas igri odbrambenih linija iznosila 79,2%.

	FINALE 2014. GODINE		FINALE 2016. GODINE	
	+	-	+	-
Do 10 m.	143	15	143	5
10 - 30 m.	157	35	232	28
Više od 30 m.	36	38	27	35
Pas glavom	44	19	38	17
Pas "iz prve"	40	13	57	11
Centar šut	3	15	5	18

Tabela 19. Prikaz uspešnih i neuspešnih dodavanja za varijable odbrambenih linija na obe utakmice

Na obe utakmice najviše pokušaja dodavanja odbrambenih linija zabeleženo je kod srednjih pasova, dužine 10 do 30 m. Na utakmici finala Lige šampiona 2016. godine bilo je 232 uspešnih pasova srednje dužine, dok je na utakmici finala Lige šampiona 2014. godine uspešnih pasova te dužine bilo 157. Kod kratkih pasova do 10 m. defanzivci Real i Atletiko Madrida su na obe utakmice imali isti broj uspešnih dodavanja, tačnije 143, s' tim što je 2014. godine bilo 15 neuspešnih dodavanja, a dve godine kasnije samo 5. Jedine varijable odbrambenih linija koje su bile uspešnije na utakmici finala 2014. godine su kod pasova dužih od 30 m. i pasova glavom, gde je zabeleženo 36 uspešnih dodavanja dužih od 30 m. i 44 uspešna dodavanja glavom, naspram 27 i 38 koliko je zabeleženo na utakmici finala 2016. godine. Kada se pogledaju pasovi "iz prve" i centar šutevi vidimo da je više uspešnosti bilo na utakmici finala 2016. godine. Ostvareno je ukupno 57 uspešnih dodavanja "iz prve", i 5 preciznih centar šuteva, dok je na

utakmici finala 2014. godine ostvareno ukupno 40 tačnih dodavanja "iz prve" i samo 3 centar šuta.

Grafik 24. Grafički prikaz uspešnih dodavanja odbrambenih linija na obe utakmice

Manevarske linije

MANEVARSKI	FINALE LIGE ŠAMPIONA 2014. GODINE	FINALE LIGE ŠAMPIONA 2016. GODINE
Uspešni	345	488
Neuspešni	98	77
Ukupno	443	565
%	77,9	86,3

Tabela 20. Ukupan broj uspešnih i neuspešnih dodavanja manevarskih linija na obe utakmice

U tabeli 20. prikazan je ukupan broj dodavanja manevarskih linija na obe utakmice, kao i broj uspešnih i neuspešnih dodavanja. Gledeajući rezultate, za sve linije, najviše dodavanja ostvareno je upravo u manevarskim linijama. To zapravo i ne treba da nas čudi, jer kakvu ulogu imaju manevarski igrači na utakmici, oni i treba da budu najaktivniji u "pas igri" svoje ekipe. Upoređujući ukupan broj dodavanja manevarskih linija na obe utakmice, vidimo da je rezultat na strani utakmice koja se odigrala u finalu 2016. godine. Na toj utakmici ostvareno je ukupno

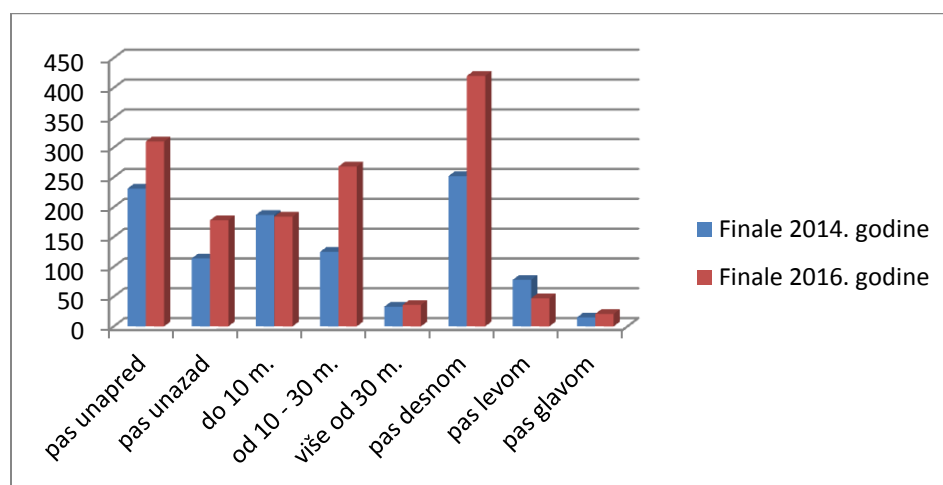
565 dodavanja, dok je na utakmici finala 2014. godine ostvareno znatno manje, odnosno 443 pokušaja dodavanja. Kao i kod ukupnog broja, tako je i kod uspešnih dodavanja rezultat na strani utakmice finala 2016. godine. Manevarski igrači Real i Atletico Madrida su tada zabeležili 488 tačnih dodavanja, dok su dve godine ranije zabeležili svega 345 uspešnih dodavanja. Na utakmici finala Lige šampiona 2016. godine bilo je 77 pogrešnih dodavanja u manevarskim linijama, dok je na utakmici finala Lige šampiona 2014. godine bilo 98 netačnih dodavanja, što je dovelo do nešto slabije uspešnosti u "pas igri". Tada su manevarski igrači imali samo 77,9% uspešnosti u dodavanju, a dve godine kasnije su bili znatno uspešniji, imajući dobrih 86,3% uspešnosti u "pas igri".

	FINALE 2014. GODINE		FINALE 2016. GODINE	
	+	-	+	-
Pas unapred	231	96	310	70
Pas unazad	114	2	178	7
. Do 10 m.	187	24	184	12
10 - 30 m.	125	44	268	37
Više od 30 m.	33	30	36	27
Pas desnom	252	53	420	57
Pas levom	78	25	47	8
Pas glavom	15	20	21	12

Tabela 21. *Prikaz uspešnih i neuspešnih dodavanja za varijable manevarskih linija na obe utakmice*

U tabeli 21. prikazana su uspešna i neuspešna dodavanja za varijable manevarskih linija na obe utakmice. Gledajući podatke iz tabele vidimo da su rezultati znatno više u korist utakmice finala Lige šampiona 2016. godine. Prve dve varijable, pasovi unapred i pasovi unazad, zabeleženo je ukupno 310 tačnih dodavanja unapred, i 178 tačnih dodavanja unazad u finalu 2016. godine, naspram samo 231 tačnih pasova unapred i 114 pasova unazad u finalu dve godine ranije. Za dodavanja na rastojanju od 10 do 30 m. ukupno je u finalu 2016. godine bilo 305 pokušaja dodavanja, naspram 169 pokušaja, koliko je bilo u finalu 2014. godine. Kod dugih prenosnih dodavanja, dužih od 30 m., manevarski igrači Real i Atletico Madrida 2016. godine su bili malo uspešniji, imavši 3 tačnih dodavanja više. Varijabla u kojoj je bila najveća razlika

manevarskih igrača, je kod pasova desnom nogom. Ukupno je bilo 420 tačnih dodavanja 2016. godine, dok je u finalu 2014. godine bilo samo 252 tačnih dodavanja desnom nogom. Jedine dve varijable koje su bile dominantnije na utakmici finala 2014. godine su pasovi do 10 m. i pasovi levom nogom. Ukupno su manevarski igrači na toj utakmici imali 211 pokušaja dodavanja na rastojanju do 10 m., i 103 pokušaja dodavanja levom nogom, od kojih su 78 bila uspešna.

Grafik 25. Grafički prikaz uspešnih dodavanja manevarskih linija na obe utakmice

Napadačke linije

NAPADAČI	FINALE LIGE ŠAMPIONA 2014. GODINE	FINALE LIGE ŠAMPIONA 2016. GODINE
Uspešni	138	138
Neuspešni	45	36
Ukupno	183	174
%	75,4	79,3

Tabela 22. Ukupan broj uspešnih i neuspešnih dodavanja napadačkih linija na obe utakmice

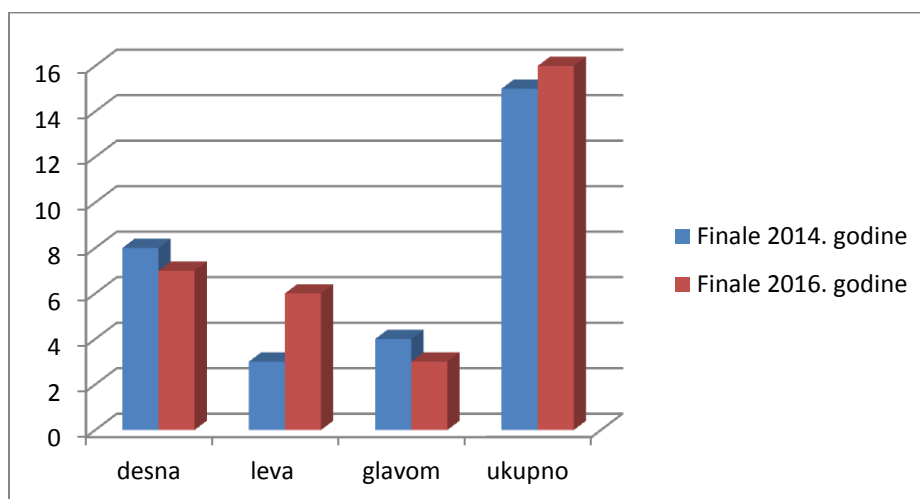
U tabeli 22. prikazan je ukupan broj dodavanja napadačkih linija na obe utakmice, kao i broj uspešnih i neuspešnih dodavanja. Gledajući rezultate iz tabele vidimo da nema velikih razlika u analiziranim varijablama napadačkih linija. Kod ukupnog broja dodavanja, na utakmici finala Lige šampiona 2014. godine zabeleženo je 9 pasova više, tačnije 183, naspram 174 koliko

je zabeleženo na utakmici finala 2016. godine. Upoređujući uspešna dodavanja, vidimo da je rezultat identičan, ostvareno je po 138 pasova na obe ove utakmice. Napadači su na utakmici 2016. godine imali 36 grešaka u dodavanju, a u finalu 2016. godine ukupno 45 grešaka. Kada se pogleda uspešnost u "pas igri", napadači Real i Atletico Madrida su 2016. godine bili malo uspešniji, imavši uspešnost 79,3%, naspram 75,4% koliko je bilo na utakmici finala Lige šampiona 2014. godine.

NAPADAČI	FINALE 2014. GODINE			FINALE 2016. GODINE		
Udarci na gol	desna	leva	glava	desna	leva	glava
	8	3	4	7	6	3
Ukupno	15			16		

Tabela 23. Ukupan broj udarca na gol napadačkih linija na obe utakmice

U tabeli 23. prikazan je ukupan broj udarca na gol napadačkih linija na obe utakmice. Gledajući rezultate iz tabele vidimo da nema velikih razlika u udarcima na gol na ovim utakmicama. U finalu Lige šampiona 2014. godine bio je ukupno 31 udarac na gol protivnika, od kojih su 15 uputili napadači, a u finalu Lige šampiona bilo je 29 udarca, od kojih su 16 uputili napadači. Napadači su u finalu 2014. godine od 15 udarca koliko su imali, 8 je bilo desnom nogom, 3 levom nogom i 4 glavom, a u finalu Lige šampiona 2016. godine od 16 udarca, 7 su bila desnom nogom, 6 levom nogom i 3 udarca glavom.

Grafik 26. Grafički prikaz udarca na gol na obe utakmice

8. ZAKLJUČAK

Istraživanja i analize takmičarskih aktivnosti, kako u svetu tako i kod nas, su već dugo važan segment u praksi i teoriji fudbalske igre. Analiza ovakve vrste daje mnogo značajnih informacija preko kojih se mogu izvesti korisni zaključci, dragoceni pri donošenju odluka o predstojećoj utakmici i njenoj pripremi, oceni celovite igre, linije tima, pozicija u timu i mnogih elemenata igre pojedinačnih igrača.

Osnovna svrha ovog rada je otkrivanje, praćenje, analiziranje i poređenje napadačkih sredstva taktike "dodavanje lopte" i "udarca na gol" na dve utakmice. Prva utakmica je finale Lige šampiona 2014. godine, a druga isto finale Lige šampiona, ali dve godine kasnije, 2016. godine. Obe te utakmice odigrali su isti timovi, dva najbolja Madridska kluba, Real i Atletico.

Cilj istraživanja je analiza takmičarske aktivnosti, utvrđivanje ispoljene razlike u vrednostima praćenih varijabli, međusobno upoređivanje individualnih i timskih vrednosti varijabli, i po linijama timova.

Za ispunjavanje predmeta, cilja i zadatka rada odabrano je 13 varijabli, koje su podeljene u tri systemske celine. Prvi sistem varijabli se odnosio na odbrambene igrače i tu su analizirane četiri varijable: dužina pasa (kratki, srednji, dugi), pas glavom, pas iz prve i centar šut. Drugi sistem varijabli odnosio se na manevarske igrače gde je analizirano sedam varijabli: pas unapred, pas unazad, dužina pasa (kratki, srednji, dugi), pas desnom nogom, pas levom nogom, pas glavom, broj kontakata sa loptom po posedu. Treći sistem varijabli se odnosio na napadače i tu su analizirane dve varijable: udarac na gol (desna, leva, glava) i dodavanje.

Gledajući analizirane varijable na utakmici finala 2014. godine, videli smo da su igrači Real Madrida imali bolje vrednosti od protivnika u 11 od 13 varijabli koliko je analizirano. Igrači Real Madrida imali su veći broj dodavanja, bolji procenat uspešnih dodavanja, više udarca na gol i veći posed lopte. Pozitivan posed lopte u fudbalu je željena opcija, ali bez pravog tehničkog kvaliteta ovaj pristup povećava rizik od kontra-napada, a ponekad dovodi do prekombinovanja i nedostatka završnice. (*Roxburg, A. 2008.*) Upravo ova rečenica delimično opisuje dešavanja na utakmici finala Lige šampiona 2014. godine. Igrači Real Madrida su imali apsolutnu dominaciju u "pas igri" u sve tri linije tima (odbrambena, manevarska i napadačka) u odnosu na protivnika, ali zbog čestog prekombinovanja nisu uspevali da dodju do završnice. Sa druge strane, ekipa Atletico Madrida, iako je imala skoro duplo manje pasova u odnosu na protivnika bila na korak od pobede. Vodili su do samog kraja utakmice, ali je Ramos golom u nadoknadi regularnog vremena, odveo utakmicu u produžetke, gde je Real Madrid sa još tri postignuta gola osvojio trofej.

Kada je druga utakmica u pitanju, finale Lige šampiona 2016. godine, videli smo skroz drugačiji odnos u broju dodavanja i posedu lopte između ove dve ekipe. Atletico Madrid nema

mnogo velikih zvezda u svom timu, ali na klupi ima vrhunskog trenera - Diega Simeonea. Iz godine u godinu igraju sve kvalitetniji fudbal, i u odnosu na utakmicu koja se odigrala 2014. godine, oni su znatno napredovali, imali dominaciju u "pas igri" u odnosu na protivnika, zabeležili više dodavanja, i imali više udarca na gol. Poseban podatak koji treba istaći za ovu utakmicu, je igra manevarske linije Atletico Madrida, koja je zabeležila mnogo više dodavanja od manevarske linije Real Madrida. Bez obzira na to, ekipi Atletico Madrida je nedostajala sreća (kao i na prvoj utakmici), jer su utakmicu izgubili nakon izvođenja penala.

U poređenju ove dve utakmice videli smo da je ukupan broj dodavanja i bolji procenat dodavanja u sve tri linije tima (odbrambena, manevarska, napadačka) ostvaren na utakmici finala Lige šampiona 2016. godine. Većina varijabli koje su analizirane u sve tri linije tima bile su na strani utakmice koji su igrači Real Madrida i Atletico Madrida odigrali 2016. godine. Jedan od uzroka je brzina i tempo utakmice, gde su finalisti 2016. godine odigrali poprilično sporiju utakmicu, sa organizovanim početkom napada, sa puno kombinovanja u odbrambenim i manevarskim linijama, dok su finalisti 2014. godine odigrali bržu, energičniju i oštriju utakmicu, sa dosta prekida, što je i dovelo do nešto manjeg broja dodavanja i više grešaka u dodavanju na utakmici.

Analizirane su dve najvažnije utakmice klubbkog takmičenja, istaknut je značaj "pas igre" u savremenom fudbalu, jer se iz godine u godinu broj dodavanja na utakmicama povećava, i zato treba posvetiti više pažnje tom segmentu igre, jer je to jedan od glavnih preduslova za postizanje visokih rezultata na najkvalitetnijim takmičenjima.

9. LITERATURA

- Aleksić, V., Janković, A. (2006). Fudbal, istorija - teorija - metodika. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd.
- Cotuk, B., Yavuz, E. (2007). Recurrence plot analysis of successive passing sequences un 2006 World Championship. Journal of Sports Science and Medicine.
- Gabrijelić, M. (1964). Nogomet - Teorija igre, Zagreb.
- Galić, M. (2003). Pedagogija sporta. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd.
- Janković, A., Leontijević, B. (2006). Taktičke zakonitosti u savremenom fudbalu. FIS komunikacije, Fakultet fizičke kulture, Niš.
- Janković, A., Leontijević, B., Jelušić, V., Pašić, M. (2010). Analiza pas igre fudbalske reprezentacije Srbije u kvalifikacijama za SP 2010. godine. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd.
- Koprivica, V. (2002). Osnove sportskog treninga. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd.
- Roxburg, A. (2008). Tehnical report EURO 2008. UEFA's Football Development Division, Nyon.
- Stefanović, Đ. (2006). Teorija i praksa sportskog treninga, deo 1. Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, Beograd.
- Fudbalski kod - časopis (2012).
- Uefa media information - Full time report.
- Uefa media information - Team statistics: Full time.
- www.wikipedia.com
- www.uefa.com

